

VONJ PO VAMPIH

BASANJE S HRANO
PO JUŽNI KOREJI IN TAJVANU

MATIC PASKA

Matic Paska

VONJ PO VAMPIH
BASANJE S HRANO PO JUŽNI KOREJI IN TAJVANU

© Matic Paska, 2025

Založnik: Pilgo d.o.o., Maribor, 2025

Elektronska izdaja

Oblikovanje in prelom: Dejan Paska

Dostopno tudi na:
<https://maticpaska.com/books/Vonj-po-vampih.pdf>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID [235185667](#)

ISBN 978-961-96998-1-2 (PDF)

VONJ PO VAMPIIH

BASANJE S HRANO
PO JUŽNI KOREJI IN TAJVANU

MATIC PASKA

Vse najboljše, babi!

Aja, ne. Začenjam na napačni strani potovanja.

Nazaj moram kakšnih sedemnajst dni, mogoče ravno na nena-
vadno dobro prespano noč pred potjo.

Te zadnje noči me vedno uničijo do konca in mi ne pustijo zati-
sniti očesa. Malo zaradi pozitivne nervoze, malo zaradi strahu
pred tem, da mi prvič v življenju ne zvoni vnaprej nastavljena
budilka. Kaja ima verjetno enake skrbi, čeprav si lahko vsaj tisti
neprespan del obrne v svojo korist v avtu. Nekdo pač mora za-
sesti sovoznikov sedež.

Spakirala sva en večer prej. Tokrat sva si zabičala, da s prtljago
res ne bova pretiravala. Nisva. Pa še vedno se je na koncu izka-
zalo, da vseeno nekako sva. Ne razumem vremena ...

Kot ponavadi, ko greva kam skupaj, je zgodba o izbiri destinacije
najbolj naključen del, ker se podzavestno verjetno itak že stri-
njava, preden to na glas poveva.

Tokratni primer? Nekako tako: Kaja je rekla, da bi šla v Južno
Korejo. Matic je rekel OK.

Verjetno sem malo čuden, kar je nekaterim že jasno, ampak prav
uživam v iskanju takšnih in drugačnih kombinacij letov, različ-
nih prevozov, prestopov, ..., če je le cena prava. Še vedno pa je
fajn ostati skoraj popolnoma neplanirano naplavljen sredi nove
države, brez planov, ki segajo več kot nekaj ur ali zgolj dan vnap-
rej. Bolj zanimivo bi sicer to bilo v kakšni državi tretjega sveta,
kjer ne gre planirati niti naslednje pol ure, ampak zaenkrat se
ne bom pritoževal. Tisto pride kasneje.

Milano mi je še vedno "naj" izhodišče za polete naokrog.

Ne rečem, da nisem gledal tudi ostalih letališč v bližini, vendar je, kot skoraj vedno, prevagala končna cena. In nenazadnje tudi kombinacija prestopa.

Ker sem iz Slovenije, mi je pri iskanju najlažje pobrskati po zemljevidu in videti, da bodo izhodiščna letališča skoraj zagotovo izven domovine. Ljubljansko me zaenkrat ne pritegne, tako povezovalno kot cenovno, o mariborskem pa raje ne bi izgubljal besed. Ni vrag, da enkrat v bližnji prihodnosti ne spremenim mnenja. Vedno torej ugotovim in se sprijaznim, da bom letel, odvisno od trenutnega prebivališča, iz države, ki je temu prebivališču najbližja.

Naj pojasnim. Ko sem še živel v Mariboru in se odpravljaj na malo daljše potovanje, s Kajo ali brez, sem lahko vedno igral na karto čustev pri starših, da sem izkoristil kakšen prevoz ali dva. Takrat so prišli v poštev Dunaj, Budimpešta, Bratislava, mogoče Zagreb. Sedaj se je zgodba obrnila. In ker nama je najbližje Italija, družine pa ni blizu, se je bilo treba poslužiti drugega pristopa.

Tržaško letališča nama je postala najbližja baza, absolutno po zaslugi nizkocenovnika z najboljšo vsebino na socialnih omrežjih. Tistega rumeno-modrega. Odkar sva se preselila v Koper, sva skakljala iz Trsta do Londona, Barcelone in Škotske. Ker pa je to zaenkrat res zgolj nizkocenovna baza, sva morala pogled usmeriti še bolj zahodno, mimo, s strani vseh nas, večkrat uporabljenih letališč v Benetkah, Trevisu in Bergamu. Pa da ne bom samo našteval naključnih srednjeevropskih mest in letališč; pri tekmovanju, ki to ni bilo, je spet zmagala Malpensa!

Prebral, slišal in drugače zaznal sem precej več negativnih kot pozitivnih stvari o letalskem prevozniku *Air China*.

S strani forumašev, (kvazi) popotniških blogerjev in ostale spletne živine. Ne vem, če je to povezano s političnimi tokovi, držo na pravi ali napačni strani aktivnih konfliktov, potuhnjenemu

rasizmu, užaljenosti zaradi banalnosti ali zgolj preprostemu zaničevanju brez podlage, vendar lahko mirno rečem, in Kaja se bo z menoj strinjala, da stojim trdno na pozitivni strani izkušnje z omenjeno družbo.

Glavni opazki forumašev sta bili razočaranje nad hrano in stvardesami. Enostavno sva to s Kajo ovrгла, ker so bili vsi štirje leti, kolikor se jih je z *Air China* na koncu nabralo, glede na pričakovanja, nadpovprečni.

K temu lahko dodam še udobje sedeža, razvedrilo, čistočo, ... Zlobni jeziki bi morali reevalvirati stanje, preden njihova mnenja vzamemo za sveto.

Slabim ocenam navkljub, sva se odločila za let z *Air China*. Zakaj? Zaradi cene. Letalskih družb, s katerimi lahko prečimo vzhodno Evropo in celo Azijo, ni malo. Na preliminarni seznam sem, poleg *Air China*, uvrstil tudi *KLM* in *Air France*, *Korean Air*, *LOT* in *Finnair*. Eni iz Milana, drugi iz Dunaja, tretji iz Budimpešte, in tako naprej. Kako potem, da sem se odločil za, bodimo iskreni, na splošno najmanj znano in preverjeno letalsko družbo? Glavni odgovor sem sicer že dal, cena. Ampak zakaj je sploh cena toliko nižja? Kot državni letalski prevoznik Kitajske, in s tem s prijateljskim odnosom do Kremļa, imajo eno prednost pred ostalimi omenjenimi. Ruski zračni prostor je za *Air China* odprt!

Za razliko od zahodnih družb, ki tega privilegija v času pisanja knjige nimajo.

Pa da ne bom zalutal v, dandanes, nevarne politično usmerjene vode ...

Zato nastane razlika v dolžini leta, tako po razdalji kot času, in s tem glavna razlika v ceni. To ni samo moja teorija, da ne bo kdo mislil, da si izmišljam in odkrivam toplo vodo. Seveda pa to ni edina stvar, zaradi katere je kitajski letalski prevoznik cenejši od evropskega. Ne govorim tudi le o nekaj-deset evrih, temveč o nekaj-sto evrih razlike.

Mimogrede, mreža *Air Chine*, ki bazira na glavnem pekinškem letališču Beijing Capital, je izjemno razvejana. S takšnimi cenami ni potrebno dolgo razmišljati, da se iz evropskih letališč, s katerih letijo, takoj odpravimo čez Peking po Aziji ali še dlje, morda do Avstralije.

Mogoče enkrat kmalu ...

Zdaj je torej že jasno, da bova letela iz letališča Malpensa v Milanu z *Air China* preko Pekinga. Od tam pa v Seul, glavno mesto Južne Koreje, kjer končno stopiva na trdna tla najinega prvega cilja.

Na dolgo in široko sva polemizirala, kako časovno in finančno najugodnejše do Milana. Samo za primer naj pojasnim, kako bi izgledalo, če bi želela uporabiti zgolj javni prevoz. Avtobus iz Kopra do Trsta, vlak iz Trsta do Milana ter vlak ali *shuttle bus* do Malpense. "Kje je *catch*? To ne izgleda tako slabo", boste rekli. Glede na časovnico, tako zgodaj, pravzaprav še sredi noči, avtobusov iz Kopra do Trsta ni. Saj bi nadaljeval, ampak se nama je že na prvi točki podrl celoten načrt. Nima smisla.

Ker morava nazaj grede iz Milana direktno v Maribor, sva se odločila za finančno malo manj ugodno, preprosto pa časovno in sam-svoj-šef-ovsko ugodnejšo varianto. Osedlala sva najino modro puščico in torej šla na zdravju manj prijazno transportno opcijo, samo da bi si nazaj grede pustila enostavnejšo pot domov domov. Domov domov je tisti domov, od koder originalno prihaja in ni tipkarska napaka.

Medtem, ko se je trdna noč počasi prevešala v zgodnje jutro, sva preverila, če sva vse spakirala, oprtala nahrbtnike in pripalila moj seznam predvajanja elektronske glasbe na *Spotifyju*. Da me bo držal pokonci, ko se približujeva izhodiščnemu letališču.

Zehajoč Matic in na-sovoznikovem-sedežu-speča Kaja na poti do Milana.

Prvič sem se soočil z letališkim *loungeom*. Kako sploh prevesti *lounge*? Sprostitutveni prostor? Ne vem. Vedno, ko se sprašujem takšne bedarije se mi zdi, da se vrtim v krogu in hočem na vsak način odkriti novo slovensko besedo. Nekaj v slogu *wellnessa*.

Kajina nova vloga, in predvsem s tem povezana črna kartica, nama omogočata, da od zdaj naprej lahko pozajtrkujeva, kosiva ali večerjava (in vse vmes) kar na letališčih. Prezgodaj je še, da bi lahko z gotovostjo trdil in priporočil tovrstno prednost, vendar moram priznati, da ne izgleda slabo. Par kilogramov še dodam, pa morda javno izrazim svoje mnenje o teh zadevah. Med nami pa; svež pomarančni sok v žilo, masleni rogljiček v faco in (sko-raj) privatni wc za vse ostalo. *Top shit!*

Kolikokrat ste v privatna sporočila dobili zahtevo za sporočilo popolnega neznanca, bojda starejšega moškega, mogoče starejše ženske, da bi za neke minimalne usluge prejeli nekaj v zameno? Kako se že temu reče? Aha, *sugar daddy/mama*. No, Kaja je od zdaj naprej moja "*Lounge Mama*". Katere usluge so na mizi za izmenjavo, pa nobenega nič ne briga!

Kaj reči o samem letu, razen dejstev, ki sem jih navrgel že malo prej? Na kratko lahko ponovim, da sva bila pozitivno presenečena. Tako na obeh *long-haul* letih, deset in enajsturnih, iz Milana do Pekinga in nazaj, kot tudi na obeh krajših, dvournih, med Pekingom in Seulom.

Samo naslednjič mi dajte mir s piščančjim burgerjem, ko spim, naslonjen na premehko potovalno blazino za okrog vratu nekje nad Bohajskim morjem!

Pa ženski, ki je sedela zraven naju, na poti iz Milana v Peking, sporočava, da ni zdravo, da ne greš niti lulat v desetih urah! Potem pa si ziher jamrala, da te boli glava! Nekaj je treba spit, pa magari špricer.

Po nevznemirljivem kratkem postanku na megalomanskem pekinškem letališču, sva v najvišji prestavi drvela proti Južni

Koreji. Ta država, uradno Republika Koreja, je 107. po velikosti in 28. po številu prebivalcev in okrog tega mesta tudi po BDP-ju na prebivalca. Kljub tem, vsaj za to knjigo nepomembnim podatkom, pa je najbolj znana po, ironično, svoji (skupni) preteklosti, sedanjosti, prihodnosti in nasploh odnosom s severno sosedo, po otroško poimenovano Severna Koreja, ker je na severu. *Fun fact?* Južna Koreja je južna, ker je južno od Severne. Noro!

Že nekaj časa je preteklo, odkar smo Slovenci potrebovali predavtorizacijo za vstop v Južno Korejo v obliki *K-ETA*. Po eni strani ti to omogoči, da pridobiš nekaj minut pred samim potovanjem, ti pa nekajkratnik teh minut vzame, ko se moraš v vrsti na mednarodnem letališču Incheon pridružiti vsem ostalim narodnostim. S tem, da smo iz tega programa ali kako bi ga poimenoval, izvzeti, nam seveda ni treba skrbeti za pretekle grehe v obliki obiskanih neprijateljskih držav (na primer Sudana v mojem primeru), vnaprej vedeti itinerarja (ki ga ob podobnih, ali še striktnejših primerih drugi držav seveda z lahkoto falsificiraš) in podobne, za zahodno-usmerjeno državo, smešne zahteve. Izpolniš tisti klinčev *arrival card* in počakaš v vrsti, vmes upališ *e-sim*, in upaš, da bo delal v prvem poskusu ter da ti domač ponudnik ne bo zaračunal gostovanja. Takoj, ko po štirinajstih urah začnejo leteti obvestila in se telefonu meša od vibracij, na *Viber* napišeš svojim najbližjim, da si prispel in da nismo padli dol. Čeprav še nisem slišal, da bi katero letalo ostalo v zraku. *Ha ha*.

Na hitro preletiš razvejano mrežo javnega prevoza, metroja, v, po nekaterih metrikah, celo največjem mestu na svetu, Seulu, da se potem še fijakaš uro in pol do četrti, kjer je tvoj *Airbnb*. S Kajo sicer ponavadi v novo mesto vedno vstopiva dokaj seznanjena z "vsem". Tokrat sva pa precejšen kos informacij potisnila na stran in zavedno zakorakala v novo dogodivščino brez prevelike opore. In kako zelo dobra odločitev je to bila!

Več o javnem prevozu in podobnih koristnih zadevah verjetno v nadaljevanju, če kdo še ni obupal.

Zakaj sva pravzaprav prišla v Seul in Južno Korejo in kakšen je načrt? Razen tega, da je Kaja videla neke luštkane objave na *Instagramu* in vplivala na najino odločitev, da prideva sem?

Hrana. Hrana. In Hrana. Aja, pa hrana.

Ne morem dovolj izpostaviti pomembnosti hrane za obisk Koreje, glede na to, da sva že pred odločitvijo poskušala različne svetovne, predvsem pa azijske, kuhinje. In kakšna terna je Koreja za hranoljubce! S kančkom pretiravanja je to tržnica pri tržnici, na vsaki od katerih lahko po več dni ješ in ješ in ješ, dokler ne zlomiš tehtnice v domači kopalnici. Ali pa v najetem stanovanju, če si še vedno tu, pa se še nisi najedel.

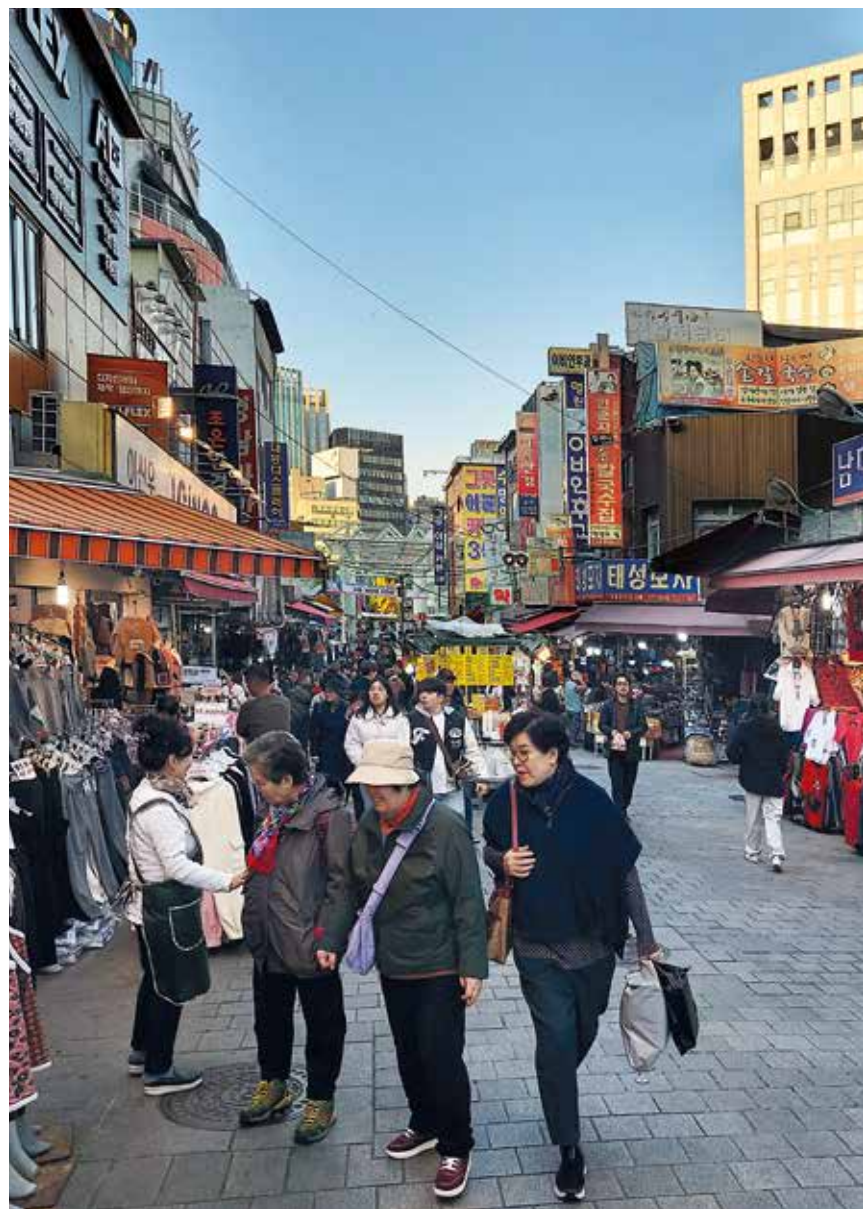

Nekaj jedi sigurno poznamo že iz glave. Ocvrt piščanec (sicer na korejski način), kimči (tradicionalna fermentirana zelenjava), korejski žar (način priprave in uživanja mesa iz žara, ponavadi svinjske potrebuševine, in sam dogodek), *soju* ("riževo vino"), ... Hrano bi lahko našteval in o njej govoril ure in ure. In tudi bom! V skrajšani verziji malo kasneje, na dolgo in široko pa tudi lahko, če je komu dolgčas. Eno pivo, pa povem. Pa ne mi z nekimi hajnekenčki hodit.

Nemogoče je, da katerikoli dan, ko sva bila v Koreji, in kasneje na Tajvanu, ne omenim vsaj kakšne nove jedi, takšne, ki je še do takrat nisva poskusila. Na *bucket list* sva uvrstila mali milijon nama manj poznanih jedi.

Začela sva takoj po prihodu v mesto. Samo odvrгла sva nahrbtni-

ke, oprala letališke sokove in vonjave s teles ter skočila nazaj na metro. Smer tržnica Namdaemun!

Namdaemun market (남대문시장)

Vstopna postaja na metro: *Konkuk University*. Prestop: *Dongdaemun History & Culture Park*. Izstopna postaja: *Hoehyeon*. Potem pa prvi stik s fenomenom, kot jih bom naslavljal tokrat. Tržnice s hrano, namreč.

Sredi četrtri Seula, kjer prevladujejo stolpnice in nebotičniki, pa ne da je ta del mesta edini tak, se vije nekaj ulic, polnih neznanih vonjav, prikazov in okusov. Pravzaprav so te ulice, kolektivno stisnjene v celoto, bolj butik pri butiku, večina pa jih ponuja tekstilne izdelke takšnih in drugačnih oblik. Zdi se, kot da je del s hrano, zaradi katerega je ime tržnice poznano, slučajen del, ki je prišel kot nujno zlo zaradi lačnih ust prodajalcev oblačil, zabavne elektronike in ostalih manj pomembnih stvari, s katerim kurimo svoje stanje na računu.

Kot bo pravilo tudi pri precej ostalih tržnicah, je tudi ta z lahko-to prerasla svojo vnaprej zastavljeno obliko, saj se nadstrešek, ki bi bil logična razlaga nekdanje lokacije tržnice, konča nekje skrit v nepomembnem delu prej omenjenih ulic. Na vsakem prostem kotičku se gnete prodajalcev, mimoidočih domačinov in turistov. Ko konvencionalnega prostora zmanjka, pa se začnejo polniti tudi sredine ulic. Tako premalo široke ulice postanejo še ožje, mi pa bolj veseli premičnih stojnic s hrano. Opojni dim vročih juh, ocvrtih zadev in vsega vmes, se na koncu lepo pomeša z manj prijetnimi vonji, zato pa skupaj v spominu nariše točno določeno sliko. Vonj težko pozabim tudi zaradi tega, ker mi jakna po teh zadimljenih trenutkih še vedno smrdi. Pa po vampih! Ampak več o tem kasneje.

Izbire je ogromno, večina jih ponuja enake dobrote kot sosedje, vendar obstajajo manjše razlike v pripravi, postrežbi in okusu.

Zdi se mi, da sem zašel v malo preveč opisovalne vode.

V glavnem, nemogoče je z besedami opisati energijo, vonjave in dejansko počutje, ko prideš prvič tja in si naročiš *hotteok* s sladko pasto rdečega fižola. Rabim pomoč nekoga, ki se je kdaj drogiral, da mi poskusi predstaviti sopomenko izraza, da je nekaj "kot droga". *Hit me up!* Ker, dragi moji, *hotteok* je kot droga. S Kajo sva pa že mimo točke povratka.

Naslednje žrtve so bile *eomuk tang*, ribja juha z ribjim ražnjičem (ne, ni takšen, kot si ga predstavljate), *tteokbokki*, kuhani riževi kolački z neverjetno žvečljivo lastnostjo, *gyeran-ppang*, tak puhast kruhek z jajčko na vrhu, *gimbap*, dajmo mu rečt korejski suši, čeprav to ni in nima ribe (ne kot sestavine, niti v prenesenem pomenu), *bungeoppang*, sladko testo v obliki ribice, ki ima podobno filo, kot *hotteok*, ...

Na koncu vseh teh jedi moram dati tri pikice, ker se, majkemi,

ne spomnim več, kaj vse sva še tukaj jedla. Pa malo manevrskega prostora si pustim še za ostale tržnice, da se ne bo katera izmed njih počutila zapostavljeno.

V globinah tržnice Namdaemun se skriva tudi *Noodle Soup Alley*, ulica juh z rezanci, kjer na svoj račun pridemo ljubitelji goveje juhe, obogatene z dodatnimi okusi ter našopane z zelenjavo, rezanci in vsem ostalim. Tukaj sva prvič naletela tudi na osnovo korejske kuhinje, *banchan*. To je pravzaprav skupek prilog, do-

datkov ali kako bi že prevedli *side dishes*, s katerimi pozdravimo svoje brbončice in želodec pred glavno jedjo ali pa si jih bašemo

v usta kar med glavnim delom obroka.

Ponudba vseh prodajalcev znotraj te uličice, ki je od glavne ulice ločena z vrati kovinskega okvirja in polivinila, je enaka, prav tako cene. Fascinantno je, da, tudi če uličico zgrešite, gospe, ki tja vabijo mimoidoče, vašo roko nekako najdejo v poplavi ljudi in vas potegnejo iz vrveža glavne ulice v vrvežek stranske uličice. Malo težko se sedi, če si povprečno višji, kot Korejci, ampak za dobro juho si lomim kolena, gležnje, križ in hrbet. To se mi je že dogajalo in se mi še bo. Tudi, ko ti občasno iz premalega stola na tla zdrsne zimska jakna, ti to ne pokvari izkušnje dihanja od-ribjih-osnov zelhanega zraka znotraj ulice in enako dobrega, če ne boljšega, okusa v ustih.

Stisnjena med visoke stavbe in pravi utrip Seula, je tržnica Namdaemun relativno blizu "vsega" in na centralni lokaciji. Bližina glavne železniške postaje zelo pomaga. Ne vem, če je Hangang-daero glavna aleja mesta, ampak izgleda debela žila, ki mesto preči čez pomembne dele. Ko se počasi približuje svojemu južnemu koncu pri reki Han, je mesto tudi vrhunca fotografije v korejski prestolnici. No ja, malo pa lahko pretiravam. Preprost nadhod je lahko veliko več, če si tam ob pravem času in s pravo osebo.

Še sva bila v istem delu mesta, *-ish*, ko sva sva se odločila za obisk edinega muzeja.

Muzejem nisva naklonjena nikoli, ampak, če že ne bova obiskala DMZ (*spoiler alert*), sva morala vsaj potipati perečo tematiko Korejske vojne in požreti par ur v družbi morbidnih zgodb preteklosti, sedanjosti in, če gre verjeti tudi političnim piruetam v zadnjem času (konec leta 2024), tudi prihodnosti. Vse se prepleta s to kurčevo vojno.

Korejska vojna je eno izmed številnih črnih obdobij v zadnjem stoletju. Zgodovinsko gledano so štrene tukaj mešali predvsem Kitajci in Japonci, manj ostali. Različni interesi, pogledi in nasploh usmerjenost, so bili razlogi, da si sever in jug Koreje nikoli nista uspešno združila (ali pač, *Google it*), čeprav kljub temu ne zaradi pomanjkanja poskusov. Ob koncu Druge svetovne vojne je prišlo tudi do te famozne razdelitve korejskega polotoka na 38. vzporedniku, na katerem je kasneje zrasla tudi zloglasna Demilitarizirana cona (DMZ). Zgodbo o tem lahko najdete marsikje po knjigah in na internetu. Kljub poročilom, da je zgodba dejansko resnična, je sama situacija tako bizarna, da bi raje verjel, da je to otroška pravljica, ki konflikt olepša. Čeprav me na koncu niti ne čudi. Saj poznate *modus operandi* zahodnih odločevalcev s *freestyle* risanjem mej po Bližnjem vzhodu in Afriki ...

Napetosti med vzhodom in zahodom, ki so na tem delu sveta nekoliko popačene glede na strani neba, so pripeljale do eskalacije leta 1950, ko je z nenadnim in nepričakovanim napadom, s podporo Kitajske in Sovjetske zveze, Sever napadel Jug. Sile Severa so bliskovito potisnile Jug čisto do Busana, od koder so zavezniki Juga, Združeni narodi, kjer so, tudi zgodovinsko, prednjačile Združene države Amerike, pričeli svoj boj. Za kaj več pa prosim res, stric *Google*, ali pa vprašajte kakšnega vsevednega

družinskega člana, soseda ali oboje skupaj.

Muzej korejske vojne se pravzaprav imenuje *War Memorial of Korea* (Vojni spomenik Koreje). Nimam pojma, zakaj. Znotraj in zunaj njega so na ogled razstave, posnetki, fotografije, makete in dejanska oprema, uporabljena v vojni. Nekatere stvari so fascinantno bizarne, druge popolnoma ogabne, nekatere absolutno nezanimive. Zavedam se, da te stvari nosijo ogromno pomena za Korejce, s katerimi pa se jaz žal ne morem poistovetiti in sem bil samo še en v vrsti turistov, ki se ustavijo tukaj, zato ker "se spodobi" in podobnih samoprepričljivih izgovorov. Kaja pa je v tej vrsti takoj za mano.

Kakorkoli obrnem, je vsaj en dotik z vojno zgodovino Koreje nujen, sploh glede na težo, ki jo je v preteklosti pridelala in jo čuti še danes. Pa da ne bo pomote, tukaj mislim na Korejsko vojno v začetku petdesetih let dvajsetega stoletja, ki se uradno sploh še ni končala. Če se želim dotakniti ostale vojne zgodovine Koreje, bom pa moral koga citirati, ker se moj prosti slog razmišljanja, pametovanja in pisanja o tej temi tukaj konča.

Od muzejev, spomenikov, DMZ-ja, pa do globokih ran v sami družbi in nesigurnosti ter paranoji, ki jo čutimo na vsakem koraku, je spomin na to vojno prisoten povsod v javnem življenju. Ni metro postaje, kjer ne bi bilo večjega števila plinskih mask v primeru napada Severne Koreje. Vsaka postaja, podhod ali stavba s kletjo ima prav tako zaklonišča, ki so označena s pisanimi oznakami, da jih ja ne zgrešiš. Občutek dobiš, da nisi nikoli več kot par-deset metrov od zavetja v primeru napada zunanjega sovražnika.

Me zanima, če je situacija obrnjena severno od 38. vzporednika. Bo potrebno preveriti tudi tam, ko bo to spet mogoče. Bajsi, *make it happen*, korona ni več izgovor!

Po nekaterih metrikah so Južni Korejci najbolj rasističen narod na svetu. Osebnе izkušnje tega niso potrdile, sva pa vstopila v otroški vsakdan Korejcev, ki malo diši na rasizem. Ampak mi smo isti. Naj razložim.

Naši stari starši so nas, ko smo bili v otroških letih poredni, vedno znova strašili, da nas bodo odnesli cigani, čarovnice, parklji, ..., odvisno od dela leta in razpoloženja ali stopnje porednosti in seveda geografske lokacije. Nekaj podobnega obstaja tudi v Koreji. Korejci namreč svoje otroke, ko so poredni ali pa na zalogo, sekirajo in strašijo z zahodnjaki oziroma belci. To je po moje ena najbolj smešnih stvari, ki sem jih kadarkoli doživel. Predvsem na metroju, kjer imaš dlje časa možnost biti zraven otrok v istem prostoru, se to pokaže. Nesigurnost in strah v očeh pri otrokih, je zabavna. Ko se tvojemu smehu pridružijo še njihovi starši, še zabavnejša. Nekateri svoje strahove premagajo. Ali je to prisilno, da navzven sami sebi in staršem pokažejo, kako so močni, ali so v to nehali verjeti, ne bomo nikoli izvedeli.

Kako sva prišla do te ugotovitve? Po vezah.

Ob koncu potovanja, ko sva se iz Tajvana že vrnila nazaj v Seul, sva po zaslugi in posredovanju najine prijateljice Ž, imela priložnost spoznati in se družiti z njeno prijateljico H in pripadajočo družino. Nekakšen bonus je to bil. Češnja na vrhu smetane na torti s pistacijo in malinami. Taki, ki je najboljša.

Nekaj dni sva si s H dopisovala in nastopala bolj previdno ter z manjšimi koraki naprej, vendar smo se kaj kmalu poštekalı in v *Instagram* pogovor začeli metati enake fore. Ker je njen dom dlje od centra Seula, če lahko kateri del kot takega sploh tretiramo, se je zdela izkušnja še toliko pristnejša. Predstavlajte si, da ste prišli obiskat Maribor, seveda center, domačin pa vas, ne da bi vas prej sploh (s)poznal, povabi k sebi domov na faking Tezno.

Največja razlika pri tej primerjavi? Maribor ima okrog 110.000 prebivalcev in center je od Tezna oddaljen dobrih deset minut vožnje; Seul ima med 20 in 25 milijonov prebivalcev, in če vzamemo glavno železniško postajo kot nek center mesta, sta omejena dela okrog eno uro narazen. Primerjava nima smisla, ampak dobro, nekako moram približati in orisati situacijo. Za vse, ki niste iz Maribora in mislite, da je Tezno kakšna trgovina z oblaci – nikoli ne boste izvedeli, kako dobra je ta moja primerjava!

Ker sva skozi celotno potovanje čisto vsak dan planirala okrog lokalne hrane, sva se po dveh tednih dodobra najedla odličnih, dobrih in slabih kulinaričnih pogruntavščin. Vse tiste iz tržnic Namdaemun, Gyeongdong, Yongsan, Namseong Sagye, ..., če naštejemo samo nekaj seulskih, sva odključala, poleg ostalih iz Busana in Jeonjuja, vendar je nekaj želja po okušanju jedi ostalo neizpolnjenih. Popolnoma slučajno in nenadejano, brez predhodnega dogovora, sva preostale jedi dobila pri H in njeni družini, na njihovi domači mizi.

Ob posebnih priložnostih, kar je ta naša večerja, po besedah vseh gostiteljev, vsekakor bila, se pričakuje, da se pogovor razvije o marsikateri temi. Tako midva kot oni smo se fokusirali predvsem na banalne stereotipe obeh narodov, lepo naravo, hrano ter pluse in minuse naših družb.

Zakaj na južnokorejskih ulicah ni košev za smeti? In zakaj kljub temu ulice ostanejo čiste? Nihče ne ve. Internet pravi, da zaradi sistema ločevanja z barvnimi vrečkami. To si predstavljam nekako tako kot v Piranu. Če nimaš ne ene ne druge možnosti, pa, tako kot midva, poišči prvi 7-eleven, CU ali GS 25. Tam bo vedno koš. Pa čeprav je najprej treba nekaj kupit.

Vprašanje o strahu južnokorejskih otrok do belcev sem že postavil in podal odgovor.

Politike se direktno nismo dotikali, saj si izjemnega doma pripravljene obroke, nisva želela v spomin vtisniti z morebitnimi grdimi pogledi ali odslovitvijo, čeprav do slednje, vsaj po občutku, nikoli ne bi prišlo.

Je res, da si v Južni Koreji star eno leto takoj ob rojstvu, vsako novo leto pa k temu dodaš še eno leto? Ja. Teoretično torej ni nemogoče, da je otrok, ki se je rodil na zadnji decembrski dan, naslednji dan star že dve leti.

Kaj je fora z vsemi ledenimi kavami in ostalimi sladkimi pijačami?! Zakaj se, tudi ob minusu, na ulici še vedno najdejo ljudje, ki se od mraza tresejo, v rokah pa držijo in počasi srkajo svoj *iced americano* ali jebeni *slushy*? Ljubezen do ledenega *americana* je prerasla v fenomen, ta pa v pregovor, s katerim dajo jasno vedeti, da bi raje zmrznili do smrti, kot pa se tej pijači, ljubkovalno poimenovani *ah-ah*, odpovedali.

Še ena bizarna tema, ki smo jo načeli, je bila, zakaj toliko Korejcev nosi oblačila in obutev z logotipom *National Geographica* in *Discovery Channela*. Pač, kaj?! Nebroj takšnih in drugačnih hlač, trenirk, jaken, čevljev, tudi kovčkov in nahrbtnikov sva videla v dobrih dveh tednih. Vsi, zaradi katerih pišem te bizarne vrstice, so imeli rumen pravokotnik *državne geografije* ali zemeljsko oblo *kanala odkritij*. Bojda je to postalo popularno par let nazaj, ne spomnim se pa več, kaj je bil razlog za popularizacijo. Spomnim se samo, da je tudi najinim gostiteljem ta zadeva predstavljala uganko. Kakorkoli že, če ima kdo doma kak kos oblačila, ki ima te oznake; v Koreji se boste zlili z domačini. No ja ...

En bonus temu zadnjemu odstavku; ko sem, prvič po izlitju besed na papir (sicer v *Google docs*, ampak dobro), odprl *Instagram*, sta bila prva med predlaganimi profili prav *National Geographic* in *Discovery Channel*. Pa imam mlajšo sestro, ne Velikega brata ...

Glede na to, da sva bila, po besedah gostiteljev, sploh prva tuja državljana, ki so jima odprli svoj dom, sva morala izkazati določeno mero spoštovanja in zahvalnosti, sploh zaradi dejstva, da se, kot že omenjeno, nismo poznali od prej. Je pa lepo videti zaupanje med prijatelji, ki lahko pripelje do povezovanja naslednjih kolen prijateljstva.

Vprašanja o naši domovini so bila bolj specifična od pričakovanj, saj so vsi, nekateri večkrat, že obiskali "drugo Švico". Zaljubljeni v Soško dolino, hribe in majhna mesteca, so nama z žarom v očeh razlagali, kako se vsakič vrnejo na Sočo, poleg tega pa želijo obiskati vedno nove kraje. Seveda so od zdaj naprej povabljeni tudi tja, kjerkoli bova s Kajo ob njihovem ponovnem obisku že živele. Fasciniralo naju je, da so ob zadnjem obisku obiskali Medvode. Faking Medvode, stari. Še dobro, da mi niso vleteli s kakšnim Grosupljem.

Med pogovori o temah, od katerih sem nekatere zapisal, druge zadržal zase in basanjem face s kimčijem, *tteokbokkijem*, *japchajem*, *ssamom*, *bulgogijem*, *gochujangom* in *sojujem*, je čas minil, kot bi rekel *hotteok*. Morala sva ujeti še enega zadnjih vlakov nazaj do najinega brloga za zadnje dni v Seulu pred odhodom domov.

Kljub temu, da veseli december še ni nastopil, je na koncu prišlo na vrsto tudi obdarovanje. Ker sva se želela prepričati o primernosti določenih darilc gostiteljem v korejski kulturi, sva se za namig obrnila direktno na najine gostitelje. Jasno je, da niso "kot ostali", sploh zato, ker so že bili v Medvodah, zato naju ni čudilo, ko nama je H, ob potrditvi najinih domnev, da se kot darilca prinese sadje, sladkarije in podobne reči kot v naši kulturi, predlagala, da naj iz najinega skoka v Tajvan tudi njim prinese kaj sladkega od tam. In sva. Čakanje v vrsti za te famozne tajpejske kolačke iz pekarnе *Chia Te*, naju je stalo skoraj uro živ-

ljenja, vendar pa je bilo to najmanj, kar sva lahko za fenomenalen večer z domačo hrano in perfektnimi gostitelji, storila. Slišal sem, da so Korejci tudi precej zaprti vase. Še en stereotip, ki sva ga, vsaj v tem primeru, o(d) vrgla, kot odvržemo pečen kostanj, v katerega smo ugriznili, okusili grenkobo in v njem našli črva.

Hvala za kontakt, Ž, upam, da so razglednice že našle pot do Slovenije.

Seul (서울)

Kljub mnogim razlikam, ki obstajajo med Slovenijo, ali pa Evropo, če hočete, in Seulom oziroma Južno Korejo, so nama neke stvari postale in ostale domače. Vreme. Čistoča. No, saj se počasi tukaj konča. Vseeno imava s Kajo nek nenapisan seznam, na katerega uvrščava mesta na Zemlji, za katera se nama zdi, da bi lahko bila tudi najin dom. Kratkemu seznamu preferenc se je tokrat pridružil še Seul. Morda premajhen oziroma prekratek vzorec za zares dobro spoznavanje, ampak stojiva za svojimi prepričanji in odločitvami.

Kako opisati Seul, da ne bo kot še ena stran na *Wikipediji*, v *Lonely Planetu* ali na kakšnem *overhyped* potovalnem blogu? Dejstvo je, da 20 do 25 milijonskega mesta pač ne morem zaviti v prikupno zgodnico. Je preveliko, pravzaprav megalomansko, Ob boku Istanbula, Kaira in Pekinga. Mesto, ki mu ni videti konca. Nihče niti ne ve, kje se začne, kje se nadaljuje in konča. Spadajo mesta znotraj Seula, kot so Suwon, Incheon, Paju (in mali milijon ostalih) dejansko v mesto Seul, ali so samosvoje entitete? In eno in drugo. Zadrževanje pri takšnih podatkih ni vzdržno in pripelje do prevelike izgube časa. Veliko bolj zanimiva je hrana, zaradi katere bi Seul uvrstil med "naj" destinacije sveta. Mesto je še vedno totalno podcenjeno, kar se tiče kulinarike, napram ostalim konvencionalnim središčem te metrike, veliko bolj zanimivi so zgodovina, narava, kultura in futurizem, ki se kažejo na celotnem mestu in posledično na celotni državi. Kot na glavi Južne Koreje, se vsak najmanjši premik tukaj čuti kot večji premik v manjših mestih. Ima neko neopisljivo lastnost, mistiko, udobje in lepoto, ki je ni mogoče v opisu predati drugim. Potrebno je iti tja in začutiti, kaj s tem mislim. Kljub nizkim temperaturam premore toplino in z odprtimi rokami ponudi zavetje v svojih tržnicah vsakemu, ki je

tega željan.

Jutranje meglice, hladen zrak in pločniki, rumeni od padlega jesenskega listja ginkov, so naslednji v vrsti mnogih pojavov, ki delajo to mesto tako prikupno. Nerač govorim zgolj o presežkih, ker so bolj sočne zgodbe vedno z negativno noto, ampak iščem in iščem, pa ne najdem. Če je najbolj negativna stvar mesta manko košev na javnih površinah, vseeno pa brez raztresenih smeti, potem smo zelo blizu idealu. In ko sem že pri idealih: v seulskem gozdu, v času najinega obiska z jesenskimi barvami narisanim parkom na vzhodnem delu mesta, živijo prostoživeče potepuške mačke s privilegiji biti hranjene, oskrbovane in crkljane s strani oblasti in obiskovalcev. Videl sem že domače mačke v slabšem stanju. Vsaka potepuška mačka bi si želela, da je lahko hihi v tem gozdu.

Morda je greh, da nisva obiskala, poleg tržnice Namdaemun, še druge najbolj znane, verjetno pa turistično najbolj prepoznavne tržnice, Gwangjang (광장시장). Zavestno, namreč! Velika verjetnost je, da ste v primeru gledanja posnetkov iz Seula na *Youtubu*, prizore s hrano videli prav iz zornega kota lačnega vlogerja na tržnici Gwangjang. Sicer sva bila z odločitvijo, da je ne obiščeva, prikrajšana za bližnjico k "vsem" jedem korejske ulice, vendar se nisva želela poslužiti linije najmanjšega odpora in sva se vrgla v raziskovanje manj znanih tržnic, tudi zavoljo slabše izkušnje od pričakovane. Ampak realnost je pač taka, da jaz raje vidim povprečno a realno stanje kot nadpovprečno, a ponarejeno stanje. Namesto, da bi na eni tržnici poskusila vse jedi in si podzavestno zaprla pot in voljo do obiska drugih, sva to razdelila in kljub temu jedla vse, kar sva si zamislila. In še več!

Saj veste, da kjer je gneča, tja je treba iti jest. No, v Seulu je vsepovsod gneča, pa če je dobro za jest ali pa ne. Tak občutek je bil

na primer ob potoku Cheonggyecheon, blizu katerega je tržnica Gwangjang in kjer sva obiskala nabito polne ulice tržnice Dongdaemun (동대문종합시장). Obe omenjeni tržnici se zlivata ena v drugo, rekel bi celo, da je na območju Dongdaemuna situiran Gwangjang. V glavnem, od znanih restavracij z dolgimi vrstami pred vhodi, do pajzlov in uličnih prodajalcev, vse to je, točno tako kot drugje, tudi tukaj.

Od ponavljajočih se vsakodnevnih *hotteokov*, do *tteokbokkijev*, *kimčijev* in *jeonov*, pa do na novo odkritih jedi, kot so *gilgeori-toast*, med dva toasta stisnjeno na tanko narezano zelje, jajce, rezina šunke in sira, *tteok*, riževi kolački s hrenovkami in

pekočo omako, nekaj takega kot ražnjič, *10 won cake*, viralno sladko testo v obliki kovanca za 10 wonov s sirom, *tanghulu*, kitajski sadni ražnjič s sladkorno skorjo, korejski *corndog*, *yakgwa*, piškotek za h kavi, saj je sam po sebi *nikakav*, *kkakdugi*, fermentirana zimsko redkev oz. *daikon*, vedno novih izpeljank govejih in ribjih juh z rezanci ter ocvrtih živalskih delov in škroba.

Vsem tem jedem je skupno, da jih je spremljal vedno isti vonj, ki se je vil po sleherni tržnici in vsakem kotičku, kjer sva karkoli jedla. In to ni bil vonj po kateri izmed naštetih jedi, mogoče se je zraven primešal le vonj po sladkem in cvrtju. To je bil vonj po vampih! Prečila sva Seul od severa do juga, od vzhoda do zahoda. Vedno naju je lovil ta vonj. Na čase sem že posumil, da mi je Kaja kaj skrila v kapuco. Ne bi bilo prvič ...

Spremljal naju je tudi onstran Seula.

Suwon (수원)

Z nekim posebnim tretmajem, je Suwon obenem del Seula, mesto zase, občasno v seulskih statistikah, spet drugič v lastni regiji. Odvisno od potreb uradov in demografskih lupingov.

Morda Suwon večini ne pomeni nič, samo po sebi je mesto zastpano predmestje Seula, če si ga dovolim nekako okarakterizir-

rati. Glede na to, da uradno v Suwonu živi več kot 1,2 milijona ljudi, je ta moja formula okarakteriziranja mogoče slabo zastavljena. Nama s Kajo je, odkar sva v Ljubljani prvič obiskala, zdaj na žalost že zaprt, *Bistro Suwon* na Dunajski, ostal nekje v spominu. Morala sva tja, pa čeprav se ime mesta ni ponavljalo nikjer, kamor bi naju najino zanimanje povleklo, z izjemo imena korejske restavracije v najlepšem mestu na svetu, *de*.

Precej dni sva plane podrejala instinktu in volji tistega dne, vseeno pa sva z gotovostjo vedela, da Suwon obiščeva. Preplet vseh možnih oblik seulskega javnega prevoza, ki ima svoje lovke na jugu do Suwona (in še dlje), nama je zelo olajšal organizacijo in obisk tega (dela) mesta.

Dom Suwonu pravi korejski tehnološki gigant *Samsung*, čeprav se v centru mesta, ki sva ga obiskala midva, to niti ne čuti. Verjetno je "le" 1,2 milijonsko mesto brez težav našlo prostor tudi za tehnološko četrt nekje izven okvirjev popotnikov, še tistih redkih, ki sem zaidemo. Če Suwona ne bi obiskala, bi vam iz glave lahko povedal točno nič, ker si ne bi znal predstavljati, kako sploh izgleda. Absolutno prednost pred vsemi znamenitostmi, med drugim trdnjavo, templji, parki in ostalimi lokalno-pomembnimi zadevami, je ponovno imela hrana. V Suwon sva namreč prišla jest. Ocvrtega piščanca na korejski način, *Korean Fried Chicken!*

Čeprav je kratica enaka kot veriga polkovnika Sandersa, je ideja o jedi enaka, si, kljub podobnostim, ne smemo dovoliti, da zamahnemo z roko in ju mečemo v isti koš. Že res, da ima *KFC* s svojo "skrivno mešanico začimb" zasvajajočo lastnost, vendar sta ob naročilu korejske verzije v domači gostilni v starem delu Suwona, že sama izkušnja in občutek, da to pripravlja kakšna stara gospa s svojo družino, veliko prijetnejša. Da ne govorimo o iluziji, da je v restavraciji, ki ne pripravlja hitre hrane, ocvrta

hrana boljša za telo.

Ampak je! Kaj pa današnji nutricionisti vedo o užitkih oblizovanja mastnih prstov in splakovanju pohanega z ledeno mrzlim pivom?!

V poplavi restavracij na ulici *Suwon Chicken Street* (ja, tako se dejansko imenuje ulica), sva izbrala eno, ki je izgledala najbolj legitimna in kot en pajzl. Če kdo ne ve, kaj pomeni pajzl; najlažje bi ga opisal kot zakotni gostinski lokal, *no-name* bife ali preprosto beznica. Ampak, kot se izkaže (zaenkrat) vedno (!), so pajzli še najboljša izbira v tuji državi, ko se išče pristna in žepu prijazna opcija.

Sicer meni neljuba rdečo-bela kombinacija barv na tablah, ki razkazujejo ime, ponudbo in kontaktne podatke, naju je vodila iz glavne ulice, skozi kuhinjo in provizoriš šank, do mize številka 10, kjer sva pod neštetimi plaketami in priznanji počakala na mení. Ambient so dopolnili glasni pogovori ostalih gostov, zelene in bele na pol odlepljene tapete, masivni stoli in mize ter natakarike, ki so v dimu brbotajočega olja kot dobro naoljen stroj tekale med vsemi prostori gostilne. Ta je, imam občutek, svoje operacije širila ob vsakokratnem večanju priljubljenosti; sobo po sobo. Angleško ne-govoreče osebje in meníji v korejščini nama niso prišli do živega, saj sva točno vedela, kaj želiva. Pohano kuro!

Naročilo *fried chicken* in *beer* so sicer razumeli, malo sva goljufala z iztegovanjem vratov do sosednjih miz in kazanjem s prstom. Še preden sva dobila pivo, nama je več natakarič na ogromnih pladnjih začelo prinašati *banchan*. O tem, kaj je *banchan*, sem že pisal; predjedi, priloge, ... *side dishes* v glavnem. Bilo je polno poznanih jedi na krožnikih: *kkakdugi*, več vrst kimčija, *sigeumchi namul*, kar je blanširana špinača na steroidih, *gochujang* in

kuhani stroki česna. Vse to je bilo na majhnih krožnikih razpršeno okrog sredine mize, kjer je kraljeval večji krožnik z nezna-no jedjo. Napela sva možganske mišice, gledala okrog po mizah in brskala po kulturi Korejcev toliko časa, da sva ugotovila, da so to polži!

Kako reagirati? Jih probava? Odgovor na prvo vprašanje itak takoj pade v vodo, ker od same ugotovitve ne moreš zadržati normalne mimike. Kar se tiče drugega vprašanja pa, seveda! Nisva prišla na drugi konec sveta, da ne bi poskusila nekaj norega. Kljub dejstvu, da sva prišla na ocvrtega piščanca ...

In gremo. Prvi sem bil jaz. Kaja pa

se je nervozna in s potnimi rokami skrivala za svojim telefonom, da je lahko vse to posnela. Na srečo doma dovolj jeva s palčkami, da se poleg grimas ob novi jedi nisem brukal še s priborom. To je, hvala bogu, bila praksa čisto povsod. Iskreno povedano, polži, ki so bili kuhani in kasneje pečeni, nimajo okusa po ničemer. Če ne bi vedel, da so polži, bi jih enostavno lahko zamenjal z žilavim kosom govedine ali svinjine, ki se je kuhal v juhi brez začimb. Pač, brez okusa in s teksturo, ki je nismo vajeni. Lagal bi, če bi re-

kel, da sem vedel, da jem polža. In prav tako bi lagal, če bi rekel, da ima enak okus kot piščanec. Moram pa priznati, da je tistega *banchana* zmanjkalo prehitro, da bi lahko uspešno pojedel več kot pol ducata polžev in Kaja enega. Še tega ni hotela, ampak karma je prasica, tako da je sledila kazen za tisto snemanje malo prej in torej tudi njeno spoznavanje s polži. Po grimasah in jamranju sodeč, sem jo jaz odnesel veliko bolje.

Z vsemi stereotipi na stran; polži res niso bili začinjeni in tekstura k užitku, ali pomanjkanju le-tega, ni pomagala. Ocenjeval jedi ne bom, se bodo pa znašli pri repu imaginarnega seznama.

S praznimi krožniki *banchana* in na pol polnim polžev sva upala, da ne bova dobila pregrdih pogledov natakarič, ki so nama končno prinesle ocvrtega piščanca. Mala porcija, ki sva jo naročila, je bila sestavljena iz dveh (!) zvrhanih jedilnih krožnikov mesa, na enem malo pekoče, na drugem nič. Uporabili so skoraj celotnega piščanca z izjemo prsi, ki nekako ne pašejo v sočnost celotne izkušnje ob ugrizu v žgoče dele kurjega telesa.

Tudi piščančjega mesa, pa čeprav odličnega, nisva uspela pojesti do konca. Mala porcija *my ass*, škoda hrane. Po vnosu ocvrtega mesa in hladnega piva sva svojo suwonsko odisejado na poti do metro postaje sklenila še z enim *hotteokom*, ker je bilo še pač ravno toliko prostora v želodcu. Malo sva se dotaknila še tržnice Yeongdong, potem pa sva se, res za konec, sprehodila še po vzhodnem delu trdnjave Hwaseong, ki je nekoč varovala Suwon pred vpadi sovražnikov.

Je korejski ocvrt piščanec boljši od "našega"? Je, za mišjo dlako. Mogoče zato, ker je drugačen, ti pa si na drugem koncu sveta in boš valda rekel, da je dobro in da nisi razočaran.

Fun fact. Kljub bizarni izkušnji, je bila mešanica vonjev vsega

mogočega tokrat prikrajšana za vampe.

Bonus fun fact. Ravnokar ste izgubili nekaj minut življenja ob branju izkušnje nekoga, kako je jedel polže in pohano kuro.

Busan (부산)

Train to Busan. Film, ki sem si ga zapomnil in mi je bil všeč, pa čeprav s tematiko, ki je daleč od tega, da bi mi bila blizu – zombiji. Sigurno eden ljubših tega podžanra, ki pa svoje prave poti do mojega srca kljub temu ne najde.

Zato sem rekel Kaji, da morava v Busan z vlakom! Avtobus je bil nekoliko cenejši, ampak pot traja precej dlje. Še en razlog, da sva se odločila za vlak iz Seula v Busan pa je, da sem lahko končno doživel hitrost 300 km/h in več na vlaku. Česar si doma še dolgo ne bom mogel privoščiti. In ne, ne mislim v finančnem smislu.

Plan je bil tak, da je baza v Seulu, obiskati pa sva nameravala njegovo okolico, Busan in Jeonju, bojda kulinarično prestolnico države. Ker sva že pred časom zakoličila tudi vmesno pot na Tajvan, sva iz *must see* itinerarja Južne Koreje brisala otok Jeju, ki je najbolj obiskana turistična destinacija domačih turistov. Zanimivo je, da je med drugim seulskim letališčem, ki sliši na ime Gimpo in Jejujem, dnevno največ letov med katerimakoli letališčema na svetu. Če dodamo še prvo seulsko letališče Incheon, potem je na relaciji Seul – Jeju teh letov malo morje.

Mogoče je le prav, da sva obisk te turistične meke opustila ...

Kot se za ta del sveta spodobi, je vlak iz postaje *Seul Station* odpeljal natanko ob uri, ko je moral. Karte sva sicer zaradi strahu pred zasedenostjo kupila že par dni prej, pa sva kljub temu sedela narazen. Dobro, da nisva čakala do zadnjega, saj bi v nasprotnem primeru morala poiskati alternativo, kar pa se ne bi skladalo z mojo mantro o vlaku v Busan zaradi enega kurčevega filma. Pričakoval sem, da bo varnost na postaji poostrena, na koncu ni bilo ne varnostnikov ne policajev ne vojakov niti kondukterjev na vlaku. Karte ni pregledal nihče, niti se spraševal, če sedi vsak na svojem sedežu. Milina. Če bi bil malo žleht, bi lahko izpostavil in svetoval, da se da iz Seula do Busana z vlakom brezplačno, če vas le ne dobijo – kot podobno svetujejo nekateri slovenski popotniški blogerji.

Ker sva se celo pot vozila s hrbtom naprej, sva se morala vsak po svoje zamotiti z drugačnimi aktivnostmi, kot je gledanje mimobežnega življenja, narave in mest. En podkast, dva podkasta, trije podkasti, pa malo glasbe, in že smo prečili skoraj celo Južno Korejo iz severozahoda na jugovzhod. Medtem, ko sem v slušalkah poslušal zgodbe Pera Lovšina in prigode Pankrtov v Jugoslaviji, sem s strani sopotnice dobil tudi nekaj domačih mandarin. *Gamsahamnida*, gospa.

Busan je neverjetno razpotegnjeno mesto. Njegove lege in položaja četrti ne razumem. Kakor so postavljene razne postaje, uradi in pomembne točke v mestu, nima nobenega smisla. Ampak vse skupaj nekako deluje.

Glavna železniška postaja je, dajmo rečt, v centru mesta, oziroma zelo blizu njega. Nimam sicer pojma, kateri del bi definiral kot center; zdi se, da na tem delu sveta konvencionalnih centrov mest, kot jih poznamo mi, nimajo. Glavna avtobusna postaja za regionalne linije po drugi strani, je na samem severu mesta, skoraj uro vožnje z metrojem do zadnje postaje. Glavna avtobusna postaja za lokalne linije spet drugje, proti zahodu. Nočna mora. Na srečo sva si dobro splanirala in uočila najin apartma pet minut hoje od železniške postaje, zato sva lahko brezskrbno skakljala iz izhodišča.

Prva in najpomembnejša postojanka v drugem največjem korejskem mestu, je bila ribja tržnica Jagalchi (자갈치시장). Česa vse nisem prečital, pregledal in slišal o tej zloglasni tržnici!

Kaja se je odločila, da zaradi svojih prepričanj izpusti obisk notranjosti. Pocukala me je za roko in mi dala vedeti, da me počaka na pomolu, ki ga sonce greje na južni strani tržnice. Prvi stik s strani, iz katere sva prišla midva, je sicer nekaj garažam podobnih prekatov tržnice in že sem se ustrašil, da je to vse, kar bo. Iskreno povedano, tudi le s tem ne bi bil razočaran. Prava uvertura v to, kar sledi.

Kot mesto, ki leži na jugovzhodu Južne Koreje in ob morju, ima Busan dostop do bogatih globin in sadov, ki jih ponuja morje naokrog. Če si kdo predstavlja konvencionalno in umazano, morda stereotipno ribjo tržnico, se moti. Jagalchi je namreč le nekaj let stara stavba, zgrajena izključno za namene prodaje in priprave rib in morskih sadežev. V pritličju je obilica prodajalcev, vsak na

svojem označenem mestu in z bazenčki vode, kjer plavajo, se plazijo in utesnjeno čakajo na svoj zadnji moment nešteta živa bitja morskih globin in plitvin. Že res, da je to moralno izjemno težka tema in velik cmok v grlu, vendar za razliko od nas, tukaj porabijo celotno žival. Meso za to, kosti za ono, drobovje za tretje. In tako naprej.

Od števil, ki označujejo prodajna mesta, ki jim zaradi izgleda ne morem reči stojnice, pa to teoretično so, se mi počasi že meša. Kljub temu se mi zdi, da sva morda tukaj na počasen dan ali del dneva, saj je precej oštevilčenih stojnic praznih. Opogumim se in si pot utrem do prvega nadstropja, kjer na moje začudenje domuje velika količina restavracij, ki spodaj "nalovljene" sestavine pripravijo po tvojih željah, ti ponudijo meso za uživanje obroka in morda osvežitev v tekoči obliki. Količina popitega *sojuja* tudi tukaj ne zaostaja za ostalimi deli države, na skrajnih delih prostorov so jasno vidne tudi s pajčevino pokrite gajbe praznih flaš. Počutim se kot doma, s tem da tukaj nisem jaz tisti, ki preklada in streže, temveč sem na strani tistega, ki konzumira. *How the turntables ...*

Kaje moja odsotnost ni zmotila, zdi se mi, da bi rada še nekaj več miru. Izgleda tudi ni bila dovolj za celovit vstop vitamina D

v njeno telo.

V iskanju centra mesta, ki ga je nemogoče označiti, sva nehote stopila še na podaljšek tržnice Jagalchi. Glede na to, da je tok-

rat slika stereotipne ribje tržnice prava, naju preveva občutek, da sva stopila v stari del tržnice. Naj izpostavim, da je vreme v Busanu veliko bolj podobno kakšni Aleksandriji kot Seulu. Poleg temperature, svoje pristavijo še muhe in ostali mrčes, pa malo

manj popedenane stojnice in Kaja je že na poti proti bruhanju. Niti pisane barve dežnikov niti pričakovano prijeten vonj toplih morskih sadežev je ni pomiril. Pa to je neverjetno!

Na mojo žalost hitro zapustiva te izjemne prizore, ampak svoje sem dosegel in lahko odključkam še to. Po moje nas takih, ki imamo tržnico Jagalchi na *bucket listu*, ni veliko. Slajdnite v DM, redke izjeme.

Ne vem, kaj bi naredil s Kajo, če bi od nekod zavohala še vampe ...

Od Seula nisem pričakoval, da naju bo povozil s svojo ponudbo,

vonjavami, okusi in vsesplošno markantnostjo. Kljub vsemu temu, kar bi lahko z eno besedo nam, Evropejcem, pomenila "Azija", Seul ostaja zvest prepričanju zunanjega sveta, da je nekaj več, tehnološko naprednejši od sebi podobnih mest v lastni državi.

Nasprotno sem od Busana robotost in neizpiljenost, kaotičnost, pričakoval. In se je razveselil. Že res, da tudi Busan premora milijon nebotičnikov, finančne četrti, tip-top javni prevoz in visok standard. Kljub temu pa so kotti mesta lepi zametki neke drugačne Južne Koreje, kot jo ponuja Seul. Kombinacija moderne in naprednega z enostavnimi in staromodnimi navadami, je perfektna mešanica občutkov, ki jih Busan nosi v sebi. Zato ni bilo treba daleč do ulic, kjer se začnejo gužvati ljudje, stojnice s hrano in prodajalne s telefoni.

Če do zdaj ni bilo jasno, sem malo mahnjen na tržnice. Takšne, nam nekonvencionalne. V Sloveniji vedno težko kam peljem goste iz tujine, ki želijo pristno izkušnjo na tržnici. Povsod po svetu je to talilni lonc kulture, samo pri nas pa ne najdem te iskrice. Še najbolj se temu približa boljši sejem v Mariboru.

Tržnici Bupyeong Kkangtong in Gukje sta ena zraven druge, ki ju loči zgolj malo širša ulica, ki preči del Busana, najbolj podoben našim centrom mest. Kot je navada že iz prestolnice, se meje med tržnicami in ostalim mestom brišejo s svetlobno hitrostjo, bolj, ko se sami tržnici bližajo. Večkrat sva se ustavila in pojedla več, kot sva si sprva utopično planirala. *Kalguksu, mandu, tteokbokki, eomuk tang, ...* Tržnice s hrano so majka!

Seveda se tudi tukaj med seboj mešajo vonji in prizori hrane, surovih sestavin, potem pa še malo oblačil, obutev in pripomočkov za osebno higieno. Malo naju je spet nadrla kakšna gospa tu in tam, če sva se predolgo obirala pri izbiri hrane, ampak kaj naj,

če te vodijo nos, oči in želodec, ne pa znanje korejščine.

Kot da hrane še ne bi bilo dovolj pred, ob in po obisku Busana, sva morala končno še na svinjsko potrebuševino oziroma korejški faking žar! Tja je bila namreč vržena ta potrebuševina. Tokrat, neskladno z rdečo nitjo zgodbe, naju je do pajzla, ki to ponuja, odpeljal vonj po vampih. Nehote sva namreč pristala v eni izmed mnogih obcestnih okrepčevalnic med tistimi ulicami, ki sem jih prej predstavil kot mešana cona med mestom in tržnico, ki kot hišno specialiteto ponuja vampe. Ja, super, je rekla Kaja, bova pač naročila nekaj druga. In sva. Ko, s pomočjo natakarič, s prevelikimi prijemalkami obračáš svoje kose svinjske potrebuševine in jih v sožitju z zelenjavo režeš na manjše koščke s prav tako prevelikimi šiviljskimi škarjami, si svoboden. Odnese te ljubezen do hrane, Kaje in še česa. Čutim, da se mi že malo meša. Verjetno je to od izpušnih plinov, ki mi iz mimobržečih motorjev in avtomobilov puhajo naravnost v obraz in na krožnik. Življenje je lepo! Korejski žar s Kajo, mrzla voda in *overload* ogljikovega monoksida.

Pa vonj po vampih, kakopak!

Razbijanje dnevnih planov je pri nama efektivno samo, če ne vsebuje hrane. Nobel predel Busana, Haeundae, s svojo svetovno znano plažo, je pravšnje prizorišče za kratek oddih od razmišljanja o hrani vsepovprek.

Sigurno je za obisk plaže Haeundae in celotnega Busana bolj primerno poletje, ampak tudi sredina novembra ni tako slaba. Če ne bi narobe spakiral in s sabo vzel tone zimskih stvari, bi lahko z nekaj improvizacije telo namočil v morje na tej strani sveta. Saj ne, da tudi tokrat to ni bilo mogoče, ampak razkriti svoje izklesano telo in dolg k...

Kaj naj vam povem o pravljичni in "oh in sploh" plaži, fensi šmensi lokalčkih in poziranja-željnih *wannabe influencerjev*? "Naj" plaža mesta kot v vsakem drugem mestu. Cel halo okrog ene plaže tipa portoroške Centralne, dajte se zresnit. Je pa fajn za videt, ko ni gneče, to pa je res.

Izkoristila sva nekaj več sonca in z odprtimi rokami sprejela porcijo vitamina D. Dolg lok plaže se konča v senci visokih hotelov na svoji vzhodni strani, od koder se proti (jugo)zahodu odpira razgled na glavni del Busana. Razlog obiska tega dela? Vsekakor ne sama plaža, temveč *Blue Line Park* s svojimi *Sky Capsule* fenomenom.

Še preden sva uspela priti do izhodiščne postaje nebeških kapsul, naju je zaradi firbca slučajno zanesla še v eno neznano smer. Ogromno ljudi na tem delu plaže sva videla z veliko belo-modro-oranžno škatlo v roki in ogromnim nasmeškom na obrazu. Ker nisva priplavala po župi, sva takoj seštela ena plus ena in se osredotočila na lov za prodajalno teh škatel. Nisva pričakovala tega, kar sva odkrila! Pred lokalom sva najprej zagledala lokalno *influencerko*, ki je ponosno snemala *unboxing* prej omenjene škatle, njen fant pa jo je, mukoma, v tišini in z glasno zavijačimi očmi, snemal. Še kar nama ni bilo jasno, kaj ta zadeva je. Naslednja oseba, ki sva jo morala evidentirati, je bila varnostnica s slušalko v ušesu. Ali je to kakšna posebna trgovina? Morda zlatarna? V tem trenutku nisva niti vedela, da je govora o hrani. Končno ugotoviva, da gre za precej lokalno specialite-to, imenovano *gelatteok*, ki je zlitje sladoleda in *mochija*. Kaj pri Frankensteinu je to!? Sladoled verjamem, da vsi poznate, *mochi* pa je riževa slaščica, ki izvira iz tega dela sveta. Nekateri pravijo, da iz Japonske, mogoče celo Tajvana. Ime so temu zvarku nadeli po brihtni kombinaciji italijanske besede za sladoled ter besede *tteok*, kar dobesedno pomeni rižev kolač. Če ste bili pozorni, ste lahko skozi dosedanje branje zaznali precej besed, ki vsebujejo *tteok*. Najbolj znana med njimi je vsekakor osnova korejske ulič-

ne prehrane, *tteokbokki*. Torej rižev kolač z “nečim” ali “nekaj” rižev kolač – da stvar zakompliciram.

Ker se na tem mestu *gelatteok* prodaja zgolj v teh groznih škatlah, pakiran po šest, sva po nekaj debate rekla *fuck it* in naročila šest ogromnih *gelatteokov*. *Unboxing* je res primeren izraz za to opravilo, kajti plastično torbo z zadrgo je najprej treba odpreti, iz nje spraviti veliko stiroporasto škatlo, ki daje obliko in trdnost celotni zadevi ter ohranja *gelatteoke* hladne, potem pa še kilo plastike, da bo ja vse po HACCP-u. Ko se končno prebijeva do

prvega ugriza, valda v tistega s pistacijo, se pa kar naenkrat pred očmi pojavijo rožice, ptički začnejo žvrgoleti in počutiš se, kot da si princeska v *Disneyevem* filmu. Kaj vse ne naredi cukar ... Nemogoče je bilo pojesti vseh šest bomb mrzlega sladkorja z okusi pistacije, češnje, karamele, soli in še dveh brezveznih. Vse z ovitkom iz riža.

Preden naju je ujela fjaka, sva se uspela prikotaliti, pa čeprav po hribu navzgor, do prej obljubljenе začetne postaje *Blue Line Parka*, kjer bova ponovno priča eni izmed najinih vnaprej zacajhnanih doživetij, ki jih pravzaprav ni bilo veliko.

Pričakovala sva, da bo gneča manjša, izbira o prevoznem sredstvu prosta in cena nekoliko nižja. Pa vsa pri vseh točkah dobila po grbi. Gremo po vrsti.

Da si boste znali predstavljati, *Blue Line Park* je del zelo urejene obale na vzhodni strani predela Haeundae. Nekajkilometrška proga s pisanimi kapsulami je dvignjena nekaj metrov visoko, da omogoča perfektnе razglede na odprto morje, dele Busana in naravo, ki ta priobalni pas obdaja. Ker je to glavna atrakcija tega parka, je logično pričakovati, da, ko kupiš karto, stopiš v vrsto in se, ko si na vrsti, vkrcaš. *Ha ha*, malo morgen.

Če želiš na nebeške kapsule že "tja grede", potem je čakalna doba okrog tri ure. In to nama je bilo rečeno sredi novembra; ne znam si predstavljati, do kod seže vrsta poleti. S pomočjo prodajalca vstopnic, vstopničarja (?), se hitro odločiva za alternativo, ki ne vsebuje hoje, čeprav bi se temu z lahkoto odpovedala in do postaje, kjer prestopiva na kapsule, odšla peš. Omenjena alternativa je nek staromodno načičkan vlak, ki gre počasneje kot polž in ima sedežev manj, kot prodajo kart. Še en razlog več, zakaj bi raje hodil. Dobra šola za naslednjik, ko sem ne prideva več. Kakorkoli že, od celotne vožnje z vlakom, je najbolj zanimivo to,

da na pol poti izstopiš oziroma prestopiš na postajo s kapsulami, s katerimi se potem cijaziš nazaj do izhodiščne točke.

In to je tisto, zaradi česar sva prišla sem! Kljub gneči nas spuščajo v vsako kapsulo, ki lahko sprejme do šest ljudi, le toliko, kolikor nas je skupaj. Videla sva tudi nekoga, ki si kapsule ni delil z nikomer. Prostora sicer ni na pretek, vse pa odtehta izkušnja vožnje, ko si dvignjen, še bolj pa razgledi in mir, ki ga kar požiraš z vsemi čuti. Tračnice peljejo med nedefiniranimi iglavci, nad prepadi in ob skalnatih klifih. Pisane kapsule se izmenjujejo ena za drugo in ponujajo neomejene možnosti fotografiranja. Instagramušam se ob teh prizorih cedijo sline. Ko se izza ovinka na ciljno ravnino prikaže še silhueta Busana, je, ob skoraj-že

sončnem zahodu, za nama popoln dan.

Jeonju (전주)

Avtobusna postaja v Busanu je, oprostite izrazu, v pizdi materni! *Fuck off*, stari, kaj je to? Ampak najcenejša opcija do Jeonjuja je bila od tod, kaj bi pa naj naredila ...

Žal mi je, da nama čas ni dopuščal obiska kakšnega manjšega mesteca ali vasice, morda naravnega parka ali kraja na samem, da bi lahko o Koreji govorila s še večjimi presežki. Je, kar je, Koreje sva si vsekakor dotaknila tudi z obiskom megalopolisa Seula, pristaniškega giganta Busana in kulinarične prestolnice Koreje, Jeonjuja.

Če sem malo prej naivno zapisal, da nisva obiskala manjšega mesteca, se za slovenske okvirje res nisem zmotil, če pa želim biti usklajen z državo, v kateri sva, pa je to absolutno laž. Jeonju ima namreč "le" nekaj več kot 600.000 prebivalcev, kar ga uvršča na sedemnajsto mesto v Koreji. Za nas je to smešna statistika, saj mesto dejansko izgleda zaspano kot šestkrat manjši Maribor, ko pa se vanj poglobiš in ga pričneš odkrivati, pa je v njem, podobno kot v Mariboru, veliko več od, pogovorno, periferije.

Ni skrivnost, da je bila vsaka naslednja destinacija po Seulu, ujetnik uspeha lastne prestolnice in torej nezmožna parirati z visokimi standardi, postavljenimi tam. Vseeno pa nobena izven-seulska izkušnja ne more biti označena kot razočaranje, sploh zato, ker se je ob vsakem kančku dvoma, da drviva v manj dober del Koreje, pokazala neka nova, do tedaj še neodkrita pozitivna in absurdno interesantna stvar.

Ena takšnih je bila pot med Busanom in Jeonjujem, ki sva jo morala zaradi oddaljenosti glavne avtobusne postaje v drugem največjem korejskem mestu, začeti skoraj dve uri prej, kot bi jo

ob malo bolj centralni lokaciji omenjene postaje. Ves trud je bil poplačan z nakupom avtobusne karte. Ta proces je sicer terjal izjemno improvizacijo mene in prodajalke kart, saj sta moja korejščina in njena angleščina bili skupaj ravno za oceno ena v šoli.

Saj ena je boljše kot nič, je res!?

Temu navkljub, ali pa ravno zaradi tega, sva kupila karte za VIP avtobus, ki nama je pokazal nove razsežnosti premikanja po državi. Saj ne, da sva še kdaj stopila na podoben avtobus, ampak tudi tisti navaden, ki ga bova uporabila za prevoz med Jeonjujem in Seulom, je bil boljši, kot velika večina naših. Namesto petdeset-plus sedežev, stisnjenih eden k drugemu, sva tukaj komaj preštela do trideset. Deset vrst po tri, to je vse. Vsak s svojo televizijo, polnilno postajo, zaveso, enormnim sedežem, ki se je pomikal v vse strani in skoraj do vodoravne pozicije, ne da je motil za teboj sedečega potnika, ... Vse to naju je navdušilo bolj, kot bi si kdaj upala priznati.

Malo bizarno je vse skupaj podoživljati in si misliti, zakaj sem bil nad vsem tem tako navdušen. Pa še vedno sem. Fajn je kdaj pa kdaj pomisliti na samo pot med destinacijami, saj so velikokrat ravno te poti zanimivejši del potovanja. Kakšne modrosti lahko trosim, če sem z nečim zadovoljen, neverjetno.

Jeonju je, poleg svojih kulinaričnih korenin, znan predvsem po vasici s hiškami *hanok*. To so tradicionalne korejske hiše, katerih stil in uporaba segata daleč v preteklost. Jeonju je pravzaprav tudi zgodovinsko zelo pestro mesto; v srednjem veku je, na primer, pod kraljestvo s sedežem v Jeonjuju, spadal tudi otok Jeju, katerega obisk sva s Kajo zamenjala s Tajvanom.

Kot je marsikje na tem delu sveta običaj, bi naj bil tudi *hanok* postavljen v skladu z določenim principom – v Koreji se ta princip imenuje *baesanimsu*. Pred *hanokom* reka, za *hanokom* gore. V nekaj podobnega verjamejo tudi recimo v Hong Kongu, kjer pa reko zamenja morje.

Tradicionalne vasice s temi hiškami so postlane po celotnem korejskem polotoku, vsaj južnem delu, med drugim je v zadnjem času v medijih pogosto izpostavljen *Bukchon Hanok Village* v Seulu. Ker sva vedela, da bova šla v Jeonju, sva se množicam izognila in se v Seulu s tovrstno kulturo nisva ubadala. Približek temu časovnemu obdobju sva doživela zgolj ob obisku palače Gyeongbokgung, ki pa je le streljaj od omenjene medijsko izpostavljene vasice tradicionalnih hišic. Poplava turistov od daleč in blizu, nepopisna gneča med tednom sredi novembra in v tradicionalna oblačila oblečeni ljudje, ki jim to ne paše, so nama bili dovolj. Saj vem, da nekdo ravno s tem namenom obišče Korejo, ampak nekaterim narodom pač ne paše korejska narodna noša. Če pa so še malo bolj “močni”, potem si pa ne morem pomagati in jih moram izpostaviti in se iz njih delati norca. *Hahaha!*

Tudi v Jeonjuju je idejna zasnova te vasice dobra, ampak vse, kar pride z njo, je malo *cheesy*. Zdi se, kot da s popularizacijo razvrednotijo svojo lastno kulturno dediščino. Se morda motim, ali je restavracija verige s hitro prehrano situirana v pred-desetimi-letí-sezidani hiši starodavnega videza samo zato, da lahko nahrani oči, dušo in ego turistov, neprimerno locirana? Kaj kot družba pridobimo s fejkanjem starih stavb, če so dobesedno en pljunek vstran prav tisti unikati, ki jih s kopiranjem degradiramo?

Kljub temu nama je Jeonju všeč! Vsako mesto mora imeti neko manj pozitivno stvar, da se lahko o njem govori. Drugače bi spomin itak splahnel.

V manjšem mestu, spet v primerjavi s Seulom in Busanom, pridejo že omenjene ambientalne značilnosti še bolj do izraza. Bolj prazne ceste, večerna svetloba, na novo pobarvani prehodi za pešce, nizke stavbe pred visokimi in polno mesto rumenih gin-kov, pol na krošnji, pol na tleh. Ko se mesto počasi spravlja k večernemu počitku, je hladnejši in bistrejši zrak, presekani z vonjavami domačih gostiln in zamegljeno svetlobo uličnih svetilk, dovolj za manjši *reset* in dovoljenje, da se za nekaj trenutkov prepustiš utripu mesta. Točno to sem si dovolil izkusiti nekega večera, ko sem Kajo pustil v apartmaju in se, oborožen samo s plastenko vode, vrgel v raziskovanje stranskih kotičkov mesta. Tudi Kajin telefon z *e-simom* in torej moja dostopna točka, je ostal z njo. Z mojo korejščino in njihovo angleščino nisem prišel daleč v pogovorih. Precej daleč pa s hojo; to je bil namreč edini dan, ko Kaja ni presegla desetisočih korakov v enem dnevu, jaz pa, tudi zaradi tega dne, nikoli nisem podlegel nižji številki od petnajst tisoč. Nisem se preveč sekiral, ko mi je marsikateri prodajalec pred nosom zaprl svojo stojnico. Najedel sem se že prej in nisem bil čemeran iz tega razloga. Prav nasprotno, prvič po dolgem času sem se lahko zgolj in samo sprehodil po tržnici in delih mesta, ki jih tržnica počasi vpija. Tudi ta zorni kot ni tako slab.

In zakaj sem že imel poln želodec? Razlog tiči v zgodnejših urah istega dne, ko sva v iskanju avtentičnega *bibimbapa*, tradicionalne korejske jedi, ki baje izvira prav iz Jeonjuja, našla morda najavtentičnejšo restavracijo, ki to jed ponuja. Vsaj tako je bilo občutiti iz plaket in priznanj, visečih iz tisočih žebeljev, ter odličnih recenzijah na *Googlu*. Govora je o družinski restavraciji *Hankook jib*, malo ven iz starega dela mesta, kot bi lahko označili vasico *hanok* sredi Jeonjuja.

In kaj sploh je v tem tako opevanem *bibimbapu*?

Že ime *bibimbap* pravzaprav razkrije ogromno. Beseda je namreč sestavljena iz dveh, *bibim*, kar pomeni mešati, in *bap*, kar pomeni kuhan riž. Zmešan kuhan riž, torej. Da pa pred seboj nimaš le sklede kuhanega riža, ki ga moraš premešati zaradi imena, so vključeni še dodatki, ki iz jedi naredijo to, kar je. Ti dodatki so znani pod skupnim imenom *namul*, predstavljajo pa skupek različnih vrst zelenjave, ki je bila minimalno toplotno obdelana in tako ne prevzame glavne besede rižu. Brez *gochujanga*, pečene govedine in surovega rumenjaka pa tudi ne gre. Ob naročilu sem moral posebej poudariti, naj gobice vržejo v koš. Sva pa s Kajo naročila vsak svojo verzijo. Jaz hladno, Kaja vročo. Razlika? Temperatura sklede oziroma krožnika, v kateri so jed dostavili na najino mizo. In gobice na enem ter manko le-teh na drugem krožniku.

Brez *banchana* tudi tukaj ni šlo. Kimči pa bi si itak lahko streljal naravnost v žilo, kot *hotteok*.

Poznajo v Koreji “naš”, zahodni pribor? Deloma. Redkokje sva ga videla, v bolj zahodno-usmerjenih lokalih bi se ga verjetno enostavno našlo. Sicer pa se, z izjemo žlice, zelo oddaljijo od našega postopka hranjenja. Tudi palčke so, namesto nam poznanih lesenih, zelo tanke, kovinske in zato zelo spolzke. Kljub logični razlagi, da ravno ta značilnost pomeni tudi težji postopek hranjenja, lahko iz osebnih izkušenj potrdim, da temu ni tako. Može ravno zaradi večje pozornosti in strahu pred osramotitvijo pred neznanci, ki jih ne bom nikoli več videl.

Smešno je, da sva v Jeonju zavila zaradi predstave o kulinaricnem super-mestu, z izjemo *bibimbapa* pa nisva poskusila omembe vredne druge tradicionalne jedi. Saj ne pravim, da je bila odločitev o obisku mesta napačna, pa vendar ostaja grenak priokus, saj bi mesto, če se fokusiraš na kaj več kot *bibimbap* in *hanok*, ponudilo mnogo več. Kdo pa nima rad naključnih mest v

tuji državi? Medvode za nekatere, Jeonju za naju, mogoče Virovitica za nekoga, ki obišče Hrvaško. Brez obsojanja.

Izkušnja z *VIP* avtobusom med Busanom in Jeonjujem naju je opogumila, da sva tudi za pot proti Seulu insistirala z avtobusom. Ker sva imela tokrat opcijo za manjši denar vzeti eno stopničko slabši razred, sva to zgrabila in se degradirala. Na avtobusni postaji v Jeonjuju tudi ni fizične blagajne za nakup kart. Nekako sva v petem poskusu uspela z najino kartico in *Google-translate-angleščino* na ekranih avtomata kupiti dve karti. Spet sva se lahko samo čudila hitro premikajočemu se svetu na drugi strani šipe, tudi po zaslugi posebnega pasu za avtobuse na avtocestah, ki vodijo v Seul. Z modro črto označeni levi pasovi na šest-in-več-pasovnicah dejansko naredijo razliko napram izbiri prevoza z avtom. Nekaj, o čemer lahko pri nas samo mokro sanjamo. Glavno, da so lučke za veseli december navešene in prižgane že v jebenem oktobru. Deset let bi v vsakem mestu lučke prižigali en mesec kasneje in ni vrag, da se ne bi našel denar za prevetritev infrastrukture javnega prevoza. Če se bo to dejansko kdaj zgodilo, si zapomnite, da mora biti ta odstavek priložen kot vir!

Nazaj v Seulu.

Medtem, ko pišem to knjigo in ob zvokih saharskega *bluesa* srkam *gin tonic*, se tudi pripravljam na prihajajočo *ultra-low-budget trip* v Tunizijo in Egipt v začetku leta 2025. Nisem prepričan, če bo tudi tisto kdaj obelodanjeno v zapis, podoben temu, vem samo, da mi misli počasi že bežijo drugam. Koncentracija v današnji dobi je hudič!

Tudi iz tega razloga sem, hote ali nehote, pustil nekaj seulskih zadev za kasnejši del knjige, ki se je ravnokar začel.

Jaz, Kaja in nasploh najina generacija je premlada, da bi tudi približno doživela olimpijske igre leta 1988 v južnokorejski prestolnici. To je bilo v časih, ko so bile med živimi še Jugoslavija, Sovjetska zveza, obe Nemčiji in tako naprej. Na aleji, logično poimenovani Olympic-ro, so po njeni dolžini na vsakem kandelabru s cestno razsvetljavo na ogled zastave držav, ki so na omenjenih poletnih igrah sodelovale. Pa so res? Našla sva zastave vseh bivših republik Jugoslavije in Sovjetske zveze, kljub temu, da takrat kot samostojne entitete, včlanjene v Mednarodni olimpijski komite, še niso obstajale. Sicer pa, kaj pa jaz vem. Samo opozarjam na neskladnosti in nergam.

Olimpijski park je, kot vsak drug park v Seulu, poln družin, mladih in starih sprehajalcev in amaterskih ter profesionalnih športnikov, ki ob koncih dneva iščejo kraj za sprostitev drugačne energije. Življenjski stil na tem delu sveta jim to skoraj onemogoča, zato je lepo videti, da preostanek energije, ki ne gre v službene dolžnosti, pokurijo zunaj.

Jim pa ta življenjski stil, ob skrajno previdnem razpolaganju z denarjem in injekciji koga iz ozadja, lahko prinese kapitalistične sanje vsakega zagnanega korporativnega delavca; nova stanovanja s pogledom na olimpijski park in najvišjo stavbo v Južni Koreji, *Seoul Sky*. Kaja je takoj odprla brskalnik in presenečeno ugotovila, da so cene podobne ljubljanskim. Zdaj pa ne vem, v katero smer naj se nagibam. Kje je tisti ekstrem v ceni v eno oziroma v drugo stran? Če se kdo ne more odločiti, naj namignem, da v Ljubljani ni za dobiti *hotteokov*, v Seulu pa svoje poslovne enote še ni odprla *Burek Olimpija*.

Seoul Sky kraljuje nad predelom Seula, kjer res ni preveč nebo-

tičnikov. V siceršnji poplavi teh stavb po mestu, je zato najvišja stavba v državi prezenca in pol v tej četrti. Je del korporacije *Lotte*, ki ne vem, kje nima prstov vmes, kar se tiče Koreje. Nevede nam je *Lotte* najbližje s tisto, meni sicer ogabno, vodo s koščki aloe vere, ki jo mladi in stari pri nas žlempajo kot za stavo. Pa da se hitro še popravim; *Seoul Sky* je zgolj razgledna ploščad oziroma turistična atrakcija, ki jo lahko obiščete, sestavljena iz nekaj nadstropij v sicer 555 metrov visokem stolpu, šesti najvišji stavbi sveta, uradno poimenovanem *Lotte World Tower*. Gor sva šla; Kaja z veseljem, jaz z muko, kar se je potenciralo z razgledno ploščadjo, ki ima za tla steklo. Ob Kajinem nepojenjajočem smehu, sem se resno spraševal, če res ne morem premagati strahu pred višino. Ni šlo. Kakec je bil že čisto pri koncu ...

Zdaj pa dovolj o konglomeratih, ki si nikdar ne zaslužijo toliko črnila.

Ker sva si zadnje koščke Seula pustila na zahodni strani mesta, sva morala potem do letališča na skrajnem vzhodu spet prečiti celo metropolo. Izbirala sva lahko med dvema letališčema, vsaj toliko jih mora imeti vsako tako veliko mesto, Gimpo in Incheon. Obe mednarodni, obe s skoraj neskončnimi povezavami, a le eno nama je služilo vsakič, ko sva na tem potovanju prihajala ali odhajala iz Koreje – Incheon.

Kaj je že konec?

Ne, ni. Konec je komaj prvega dela.

Tajpej (臺北)

Kitajska? Ja in ne.

Uradno Republika Kitajska. Kar ni isto kot Ljudska republika Kitajska, tista s Pekingom in Kitajskim zidom. Če pričakujete moj besedni spopad s samim seboj na podlagi zgodovinsko-politično-geografskih dejstev, potem boste razočarani. Vedno rečem ali napišem kaj preveč, tokrat pa se moram vzdržati komentarja o tem, kaj si v resnici mislim, da si opcije pustim odprte. To je namreč slaba stran načrta, obiskati čimbolj raznolike države in kulture, ki me vsake toliko prisili, da se ugriznem v jezik. To povem zadnjič, ker bo sicer Kaja to začela izkoriščati.

Novice po svetovnih medijih nas v poplavi raznoraznih konfliktov po svetu vedno bolj prisilijo v pragmatičnost. Če se v tem delu sveta najbolj ubadamo z vojno v Ukrajini in problematiko Bližnjega vzhoda, je za vzhodno Azijo veliko večjega pomena, vsaj geografsko gledano, trenje med Tajvanom in Kitajsko.

Ko se odločim sam ali pa s Kajo, obiskati naslednjo destinacijo, zdaj že vem, da se bo po mojem odhodu nekaj zgodilo. Tako je bilo v Istanbulu s terorističnim napadom, v Barceloni s protesti, v Armeniji in Azerbajdžanu z medsebojno vojno in nazadnje s Sudanom z državljansko vojno. Vedno mi uspe za las pobegniti pred omenjenimi kočljivimi situacijami. Tokrat ni bilo nič drugega. Poskus državnega udara v Južni Koreji ter zaostritev odnosov med obema državama, ki si sami pravita "prava" Kitajska. Čas med najinim odhodom in zaostrovanjem razmer, sva lahko štela le v dnevih.

In zakaj potem rineva tja?

Zakaj pa ne? Če se hočem delati pametnega, lahko napišem, da je statistično gledano bolj verjetno, da zadenem na lotu, kot da se najdem med dvema ognjema. Že res, da lota ne igram, ampak kdo pa to tam ve. Vsak, ki bi mi želel kaj narediti, ima pred seboj sigurno sliko mene, kako vplačujem sedmico na šalterju od *Loterije Slovenija*. Kako boš izkusil svet, če si zatiskaš oči pred vsem, kar ni za na *Instagram* in v skladu s prepričanji večine? Ne boš. Brez rizika ni nič.

Na Tajvanu se pa prebivalci od vseh tem navidezno še najmanj ubadajo s to perečo tematiko, ki je nam, zaveznikom Združenih držav Amerike in s tem posredno Tajvana, servirana kot

globalna kriza.

Umirjenost. Delavnost. Dve besedi, ki najbolje opišeta povprečnega Tajvanca. Iz izkušenj ob zajtrkih, vmesnih prigrizkih in kasnejših obrokih sva videla, kako nemoteno opravljajo svoje

delo. Natančno, zavzeto in z veseljem. Če slednje kažejo zgolj navzven, je njihov zunanji obraz za v učbenike.

Na Tajvan sva nekako morala priti. Preigravala sva možnosti,

ki tokrat niso vključevale alternativ letalskemu prevozu. Dolgo časa sem bil prepričan, da bova primorana uporabiti zloglasni Scoot, "azijski Ryanair". Kot zadovoljen uporabnik *Ryanairja* mi to ne bi predstavljalo težav, če bi le cena bila prava. Ko je prišel dan odločitve, je Scoot svoje cene nekoliko navil, zato sva pograbila ponudbo korejskega nizkocenovnika *Jin Air*, ki je hčerinska družba državnega prevoznika *Korean Air*. Barve so kričeče in zgovorne, kot se za nizkocenovnika spodobi. Sicer z očem prijaznejšo pastelno zeleno in dodatki, namesto rumeno-modre, oranžne ali vijolično-roza kombinacije, ki jo poznamo iz evrop-

skih sedežev na družbah tega cenovnega razpona.

Podobno kot Seul, ima tudi Tajpej dve letališči. Tisto drugo, Songshan, je skoraj sredi mesta in zato uporabljeno za manjša letala in lete v bližnji svet, medtem ko se letališče Taoyuan lahko primerja z letališči najbolj raznovrstne ponudbe letov na svetu. Kot se za državo prvega sveta spodobi, je javni prevoz urejen od letališča do mesta. Evropa, uči se! Pa ker sem spet zašel v opisovalne vode postopkov ... Pocukajte me za rokav in mi častite pivo, pa vam povem vse skrivnosti, ki bi jih sicer lahko poguglali.

Ni skrivnost, da je Tajvan dobil svojo vlogo na tokratnem potovanju zaradi svoje kulinarike. Poplava vlogov na *Youtu*bu, poln *Instagram* bogato naloženih stojnic s hrano in fenomen nočnih tržnic. Ko so se mi zasvetile oči, ni bilo druge, kot da dodava Tajvan na najin itinerar. S časovno stisko sva se, nesrečna, morala sprijazniti z dejstvom, da bo prestolnica Tajpej ostal v glavni vlogi, ampak potrudila sva se, da sva obzorje kljub temu razširila izven meja te metropole. Neizpolnjena želja ostaja Kaohsiung na jugu otoka, ki je tajvanski Miami. Tajvan je sicer perfektno situiran, da prestreže ogromno število tajfunov, ki pustošijo po tem delu Tihega Oceana. In to ni šentjurski *Tajfun*, ki je pred nekaj leti pustošil po prvi slovenski košarkarski ligi.

In vlaga! *Fuck!* Itak sva spakirala za sibirsko zimo, ker so vse napovedi za Korejo kazale mrzlo vreme. Temu ni bilo tako, pozabila pa sva, da na Tajvanu prave zime pravzaprav ni. Če se je v novembru kdaj temperatura ponoči približala petnajstim stopinjam celzija, so ljudje že obupano in brezglavo noreli od mrazu. Ko po izstopu iz letala vate buhne tista visoka vlaga, pa skoraj trideset stopinj, ti pa imaš na nogah debele nogavice in vsa oblačila lepo dolga, da slučajno ne zahлади, se pa tako ali tako zaveš, da si storil napako in se pač pripraviš na goltanje velikih količin vode in pizdakanje o vlagi in temperaturi. Ker, bog ne daj, da bi

si kupil kratke hlače.

Vzeti situacijski faktor iz te enačbe bi pa seveda pomenilo, da lahko s skoraj nič prtljage v tem delu sveta preživiš dolgo časa. Lahko bi rekel, da sva se končno dotaknila jugovzhodne Azije in teh, za del leta kot ga poznamo doma, nenavadnih temperatur.

Če sem že navajen vleči vzporednice s Slovenijo pri vsaki stvari,

kar me je v državah tretjega sveta bodrilo, zdaj pa me potre, je, Tajvan kot otok, zelo enostavno primerjati tako po obliki kot po velikosti. Je manj kot dve Sloveniji velik otok, ima pa vseeno več kot desetkratnik prebivalcev. Levji delež, okrog tretjina, jih živi na severu Tajvana v Tajpeju, kar v prevodu dobesedno pomeni "Severni Tajvan". Še en kraj, poimenovan brez naprezanja možganskih mišic. Stvar, kjer primerjave ne morem povleči, je pa vsekakor železniški promet, ampak dajmo pustiti to temo za kdaj drugič.

Da ravno vedno ne izpostavljam infrastrukturnih in političnih lapsusov v tem kontekstu.

Fokus bo v 99% na hrani. Res nima smisla izgubljati besed o pomembnosti hrane kot izvoznega artikla Tajvana, pa četudi le v virtualni obliki, preko katere povleče potencialne in jih spremeni v dejanske obiskovalce. Kot v Koreji, sva tu uspela poskusiti večino jedi, ki sva jih memorizirala za čas obiska tržnic. V Koreji sva na koncu imela možnost zamujene jedi jesti še pri gostoljubnih gostiteljih doma, v Tajpeju te sreče nisva imela. Najini kontakti do sem ne sežejo.

Tajpej torej.

Vse je zeleno, namočeno, bujno. Še plevel in naključna drevesa ter grmi v obcestnih jarkih so polni življenja. Vseh parkov se niti ne da prešteti. Biti ujetnik urbane narave je verjetno najboljši občutek, ki si ga kot prebivalec velemesta lahko želiš. Vrvež, gneča, morda slab zrak? Ni problema. Obronki mesta so džungle, polne nam znanih in neznanih rastlin, verjetno tudi živali. Kot bi Manhattan na vsako stran namesto vedno novih okrajev mejil na Pohorja. Gondola vključena!

Starejše, pred-nebotične stavbe, so bile zame precej stereotipno natančne. Spomnile so me na Hong Kong (in ostala mesta iz tega dela sveta) iz filmov Wong Kar Waia, v katerih glavno vlogo velikokrat namenja ambientu in sceni. Kultura med Tajpejem in Hong Kongom niti ni tako drugačna, stil gradnje pa tudi ne. Ob deževnem večeru s sprehodom po z-reklamami-postlanih ulicah s starimi večnadstropnimi stavbami, zidanimi eni preko druge in z zamegljenim sojem luči, ki skupaj s pisanimi odbitki svetlobe reklamnih panojev tvorijo kuliso kateregakoli stereotipno vzhodnoazijskega mesta, vsekakor dobiš občutek, da si stalist vsaj v filmih *In the Mood for Love* in *Chungking Express*.

Ob želji popredalčkati dele mesta, mi hodijo narobe nedefinirane meje tržnic, ulic s specifičnimi obrtmi, finančnih distriktov ali stanovanjskih četrti. Vsaka najmanjša ulica premore svoje lokalne stojnice s hrano, prodajalko sadja in zelenjave, nešteto vhodov v stanovanjske zgradbe in tu pa tam še uraden biznis v fino spedenanem lokalu, ki ne paše v predel, kjer se nahaja.

Ni nama bilo treba predaleč za prvi obrok dneva, saj sva ob spuščanju po stopnišču iz najinega apartmaja, že lahko vohala opojnost dnevne ponudbe zajtrkov na med-seboj-konkurenčnih stojnicah. Ni naju ustavilo niti nepoznavanje kitajskih pismenk, ki edine kraljujejo na tablah, panojih in menijih, neefektirane z morebitnimi gosti, ki bi si želeli alternative. Prvi dan je bil še najtežji, saj sva morala naštudirati, kako se ne obrukati ob naročilu, kaj bi sploh rada naročila in kje je jebena vrsta za naročila.

Izkazalo se je, da je kazanje s prstom najboljša odločitev, vrste ni, saj je dretje glavnemu kuharju, ki začuda pobira tudi naročila, brez da si karkoli zapiše, izgleda tukaj normalno, izbiro jedi pa sva reskirala. Kot osnovni živili sta za zajtrk nepremagljivi jajce in kruh, vse ostalo je stvar dogovora in izbire jedi. Karkoli že naročiš poplakneš s toplim (blek) ali hladnim (njami) sojinim mlekom, ki ga je na Tajvanu v izobilju. Morajo imeti neke čudne krave ...

In če sva dneve vedno začela z odličnimi zajtrki, sva v tem stilu morala nadaljevati tudi preostanke dnevo.

Shranjene lokacije za Tajvan na mojih *Google* zemljevidih izgledajo tako, kot bi nekdo iz višine vrgel bučice, te pa bi se naključno pripikale na podlago. Oznaka pri oznaki. Ko se v njih poglobim, jih večina odraža že znano stališče – tržnice s hrano. Na Tajvanu so ta fenomen uspeli povzdigniti na novo raven. Znani so namreč po nočnih tržnicah s hrano, tako imenovanih *night marketih*, ki se pojavljajo kot gobe po dežju. S tem v mislih, so moje bučice logično umeščene v čas in prostor.

Ulična hrana je vladar na Tajvanu. Od prej omenjenih zajtrkov, pa do dnevnih prigrizkov in pravih obrokov, do nočnih tržnic. To sicer ne pomeni, da so nočne tržnice dejansko odprte skozi vso noč, kljub temu pa se za nočne jedce da dobiti marsikaj. Niso pa vse nočne tržnice tam samo zaradi hrane. Večina se jih je začela z oblačili, obutvijo, morda kakšnimi manj pomembnimi dodatki. Mi je pa všeč, da se na koncu vse skupaj poveže s hrano. Kot da bi izoblikovanje imelo v mislih mene.

V poplavi izbire in z omejenim časovnim okvirjem, sva morala malo improvizirati in poiskati tržnico, kjer bi bila izbira med najbolj raznovrstnimi. Najina prva rešitev: nočna tržnica na ulici Raohe (*Raohe Street Night Market*, 饒河街觀光夜市). Najina druga rešitev: nočna tržnica v kraju Keelung (*Keelung MiaoKou Night Market*, 基隆廟口夜市). Obiskala sva obe, pa bolj površno še nekaj ostalih.

Iskala sva ocvrtega piščanca na tajvanski način, saj je primerjati kuhinje držav brezpredmetno, če ni glavna točka preloma ocvrt piščanec. Mnenja o tem, katera verzija je superiorna, so si različna, jaz svojega glasu ne morem oddati, ker je vzorec premaphen. Bo treba nazaj. Se pa lahko z mislimi enostavno vrnem

nazaj v katerokoli izmed držav in si v usta priključim okus vsake verzije posebej. Hrustljivo navzven, ravno prav začinjeno, sočno znotraj in vroče za popizdit. Zadnji stavek bo prva točka v knjigi "Kako pripraviti želodec, da začne kruliti?"

Iskala sva tudi smrdljivi tofu. In ga, žal, nisva našla. Verjetno sva se uštel v izbiri nočne tržnice. Sigurno mora biti nekje, saj sem ga pa ja videl na internetu! Sicer pa je ideja smrdljivega tofuja, plesnivega ali pa fermentiranega, če hočete, da mu prav to da dodatno brco in pospešek okusa. Ker si lahko samo predstavljam, kako je v resnici, sem si ga zamislil nekako kot *gorgonzola* ali *roquefort*. Če je temu res tako, ne bomo nikoli izvedeli, čeprav sem rekel, da se vrneva, tako da bomo, predvidevam, nekoč vseeno izvedeli.

Pogrnjavščine prodajalcev ulične hrane ne poznajo meja. Vse kar je do neke mere užitnega, se lahko znajde na stojnicah. Ocvrto, kuhano, surovo, pečeno, oparjeno, dušeno, dišeče, smrdljivo, ... Pridevnike lahko naštevam še dolgo, pa pretiraval ne bom. Čeprav je vsaka nočna tržnica drugačna, je ideja enaka, zato se za potrebe nočnih tržnic zaprejo cele ulice, ponekod celo več njih skupaj. Pločniki postanejo stojnice, črte med pasovi na sredini ceste postanejo počasi premikajoča se kača obiskovalcev, ves preostali prostor med, pred in za stojnicami in ljudmi, pa sedeče ali stoječe doživetje restavracije.

Najboljše odkritje je bila maslena žemljica, žgoča in ravno iz peči, ki so jo prepolovili in v njo vtaknili debelo rezino masla. Maslo na maslo. Žile se mi mašijo samo, ko spet pomislim na to. Medtem ko čakaš, da si na vrsti in v dlani nervozno stiskaš denar, te omamni vonj itak popelje v maslena nebesa. Pričakovanje se gradi z vsakim korakom bližje gospe, ki se zaveda, kakšno zlato prodaja. In ne razočara! Če se bom kdaj nenadzorovano slinil, razmišljam o teh maslenih čudežih, da boste vedeli!

Zlagal bi se, če bi trdil, da se spomnim vseh jedi, ki sem jih jedel na Tajvanu. Enostavno sem se izgubil v poplavi dobrot. Kaja se mogoče jih, ampak jih je jedla številčno manj, tako da to ne velja. Navržem še nekaj bolj čudnih, ki jih pri nas ne bi našli. Arašidova juha, potem neka podobna jed kot južnokorejski *japchae*, pa poprov cmoček z mesom, poprov cmoček s porom, ocvrt sendvič s tako imenovanim *iron eggom*, ...

Kot *fan* Anthonyja Bourdaina ne morem mimo goveje juhe z rezanci, tudi iz njegove strani opevane tajvanske verzije. Zelo malo in hkrati zelo veliko je podobnosti med našo govejo juho in tajvansko. Če se pri ocvrtemu piščancu nisem znal odločiti, je tukaj zmagovalec očitno, in to je tajvanska verzija. Bog ve, koliko ur se kuha govedina, da ne rabiš niti zob, saj se ti v ustih popolnoma stopi. Infuzirana z omamnimi začimbami, zelenjavo in različnimi kosi mesa, bi z lahkoto pristala na prvem mestu, če bi iz jedi delal seznam. O, ravnokar sem ga. In tajvanska goveja juha z rezanci je na vrhu. Polno je dilem, predvsem na internetu, kateri je najboljši lokal s to juho. Blogerji hočejo namesto hrane pojesti eden drugega, brez obzira na to, da je odločitev vsakega posameznika subjektivna. Iz principa bi šel drugam, kot mi nek *wannabe food blogger* predlaga. Čeprav je zagotovo vsaj eden predlagal institucijo, ki je *Liu Shandong Beef Noodles* (劉山東小吃店). In ta je imel prav! Srebal sem nudle "ko vlki", špricalo mi je po majici in v smeri drugih gostov za isto mizo. Kot največji podpornik vietnamskega *phoja*, moram priznati, da se je tajvanska goveja juha z rezanci nevarno približala kralju govejih juh. Tatu *phoja* me je ob tej misli začel skeleti. Kaj sem Harry Potter, ali kaj?!

Kulinaričnih institucij v Tajpeju in okolici ne manjka. Če že nisva niti v dveh poskusih uspela priti v najbolj znano restavracijo v najvišji stavbi mesta, potem sva se morala zadovoljiti z ostalimi. Nek negativen prizvok ima ta "da sva se morala zadovoljiti".

Poudariti želim, da absolutno nič ni bilo narobe s tem, saj sva dobila možnost nadaljnega raziskovanja kulinaričnih kotičkov mesta. Nisva se ustavila pri vseh do sedaj naštetih jedeh in doživetjih. Če sva se za pot v Keelung švercala na hitrem vlaku, namesto počakala na počasnega, sva bila pripravljena v vedno nove beznice med tistimi stavbami, ki sem jih prej tako z žarom opisoval. Doživetjem zajtrkov so se pridružili še krožniki, polni predjedi oziroma prilog, podobnih kot *banchan* v Koreji. Pa famozna dušena govedina, *lu rou fan*, katere okus stežka opišem, se pa brez problema uvrsti na tisti imaginarni seznam, in to k samemu vrhu. Kaj delajo z začimbami, je res neverjetno. Podnaslov knjige ste prebrali. Če ga je kdo pozabil, nazaj na platnico in ga prebrat ponovno! Seveda se vse vrti okrog hrane! Še s Kajo se *nonstop* pogovarjava o jutrišnjem planu in jedeh, ki jih še nisva probala. Mogoče pa govorim sam sebi, Kaja je pač slučajno v istem prostoru. Jaz sem zadovoljen!

Dajte vsake toliko vstaviti še opojne vonjave po vampih, ki sem jih tako srčno prodajal že v korejskem delu. Kajina faca ob vsakem stiku s tem vonjem, me vedno znova spravi v paničen napad smeha.

Izgleda, da sva se nalezla višinskih rekordov iz Seula, pa tudi bogokletno bi bilo obiskati Tajpej in obenem ne, med leti 2004 in 2010, najvišje stavbe na svetu, *Taipei 101*.

Prepričan sem, da je v veliki večini primerov prvi stik s Tajpejem, pa nima veze, če je to televizijski, radijski, internetni, knjižni ali kakršnikoli-že-pač, prav ta na daleč prepoznavna stavba. Njeni znameniti oblika in "tista zlata krogla za potrese", sta poimenovanje, da je to "zgolj in samo še en nebotičnik", že zdavnaj pomagali prerasti. Silhueta mesta? *Taipei 101* je zraven. Majica, magnet, kapa ali lonček za kavo? *Taipei 101* bo gor. In tako naprej.

Seveda sva tudi midva z očmi iskala *Taipei 101* med priletom na

tayouansko letališče. Kljub nizki oblačnosti in slabi orientaciji, se nama je prikazal kot feniks iz pepela. Na srečo je bila oblačnost dovolj nizka. Ali pa se iz posod z vrelimi govejimi juhami z rezanci ni dovolj kadilo.

Ko sva en dan zapolnjevala z aktivnostmi, ki naj ne bi vsebovale hrane, naju je pot peljala na skrajno vzhodno postajo rjave linije metroja. Od tam sva, ker sva kot v Koreji, lahko tudi tukaj uporabila isto kartico za vse vrste javnega prevoza, po kratkem sprehodu mimo tajpejskega živalskega vrta, prestopila na *Mao-kong* gondolo. Kot pot z gondolo na Pohorje se je zdela, medtem ko sva menjavala letne čase na vsako minuto. Malo suhega vremena, pa dež, rosenje, manjši monsun, kratko neurje pa spet cel krog pojavov. Prvič sem tudi doživel, da gondola ne gre direktno

ravno med izhodiščno in končno postajo, ampak se dvakrat na vmesnih postajah obrne in dejansko naredi ovinek. Svašta! Se pa vsaj ne zaletavajo z jugoti in streljajo po gostilnah ...

Izkazalo se je, da je "tajpejsko Pohorje" zelo popularna turistična točka za domačine, nekaj takšnega, kot je bilo včasih O.G. Pohorje. Nobenega ni zmotilo mokro vreme. Templji in razgledne točke, s katerimi si v tem vremenu sicer kaj prida niso mogli pomagati, so evidentno magnet za mase ljudi. Ideja je bila, da se sprehodiva po vrhu, mogoče naletiva na kakšno plantažo čaja ali česa drugega. Hitro sva obrnila ploščo in se vrnila nazaj na konec dolge kače, čakajoče na gondole v dolino. Že na poti navzgor sva občudovala pokrajino, ki se preliva iz zelenega v urbano in vedno naju je v kotiček očesa zbadala prikazen v obliki tiste stavbe z enako številko, kot jo je imela priljubljena Zastava.

Kot zakleto naju je torej tudi v oddaljenejših okrajih mesta spremljal *Taipei 101*, ker pa nama je začelo spet kruliti v želodcih, sva se pač morala predati in krajši izlet izven cone udobja hrane spet prilagoditi razvajenima telesoma.

Razvejana mreža javnega prevoza omogoča vsakomur hitro in brezskrbno opcijo priti kamorkoli v mestu v spodobnem času. Midva sva sicer uporabljala zgolj metro (in enkrat gondolo), saj je pokrila večino točk, ki sva jih nameravala obiskati. Če jih ni, pa sva pešačila. Treba je bilo pokuriti kalorije po večkrat preseženih priporočljivih dnevnih vnosih vseh vrst substanc. Če bi rekel, da se vse poti zlivajo proti najvišji stavbi mesta, bi se zlagal. Občutek dobiš, da je to zgolj še ena stavba več in saj ni daleč od resnice. Zakaj bi se moral nek domačin vsakič ozreti na visoko stavbo samo zato, ker je to glavna foto točka obiskovalcev? Kaj naredimo Mariborčani pred Staro trto? Kaj naredijo Ljubljančani na Tromostovju? Ja, pač greš mimo in je. Še če si entuziastičen

nad lastnim mestom, te folk čudno gleda, valda boš zahinavil in se delal, da ti dol visi.

Rad verjamem in se prepričujem, da je dolgovezenje nekaj, v čemer sem dober. Če ste že bili kdaj v kakšni visoki stavbi, kjer je ob nakupu kart obljubljeno ne-vem-kaj-vse, potem točno veste, kako izgledajo dvigala, avle, hodniki, prezentacija, zvočni efekti, ponudba na vrhu ploščadi, in nemalokrat, tudi pogled. Da torej lahko dolgovezenje malo skrajšam, čeprav boste prikrajšani za izjemne modrosti in vesoljne ugotovitve, je tudi *Taipei 101* enaka zgodba kot drugod. Za tiste, ki česa podobnega sami še niste doživeli pa ... Jebat ga, dajte it vsaj na *Vinarium*. Res težko odkrijem kaj novega, kar se ne da videti že, za naju, na *Seoul Skyju*, *A'DAM Towerju* in še kje, ker zdaj se res ne morem spomniti ... Še zvrtele se mi bo od teh marketinških presežkov nebotičnikov. Predvidevam, da so razne *Burj Khalife*, *Petronas Towersi* in *Empire State Buildingi* enaki. Naj se javi tisti, ki potuje za to, da odkljuka samo najvišje stavbe na svetu. En focn te čaka na okencu števila 69.

Čeprav sva imela v Tajpeju omejen čas, le štiri dni, sva na koncu prišla do točke, ko sva res rekla, da bova ustavila z iskanjem vedno novih stojnic, trgovin, restavracij, okrepčevalnic in pajzlov, ki ponujajo vedno novo in spektakularno (in manj spektakularno) hrano. Morala sva si najti nekaj novega, da ne bova Tajpeja imela v mislih zgolj po hrani. Sicer pa, kaj bi pa bilo s tem narobe?

Maokong gondola. Kljukica.

Taipei 101. Kljukica

OK ... Nisva bila pripravljena na kaj več kot to, ker se enostavno ni tikalo hrane. Ko realnost udari ...

Kajina sposobnost iskanja nenavadnih zadev za vsakdanje ljudi in moja sposobnost iskanja nenavadnih zadev za nevsakdanje ljudi, sta rodili nekaj zanimivih in odpičenih kombinacij, ki morda niso slabe niti kot priporočila.

O tržnicah, hrani in ljudeh je bilo do sedaj veliko povedanega. Dajem priložnost še čemu drugemu. Bom videl, če se je izplačalo.

Pri bogati zgodovini Tajvana se lahko, in se je potrebno, vedno znova vračati v turbulentna leta trenj in vojne med Republiko Kitajsko, torej Tajvanom, in Ljudsko republiko Kitajsko, Maovo,

celinsko Kitajsko. Kljub temu, da se zgodovine v naših šolah učimo občutno bolj na široko kot marsikje drugje, sem prepričan, da nam ime Chiang Kai-shek ne pomeni prav nič. Osnovno in srednješolski kurikulum zgodovine pač ne predvideva pomembnosti omenjenega gospoda za Tajvan in ta del sveta za naše potrebe. Nekdo bo rekel, da je oče modernega Tajvana, nekdo drug se s tem ne bo strinjal. Dejstvo pa je, da je bil vodja te veje Kitajske in je to ostal tudi po porazu v medsebojni vojni obeh ideologij in posledičnemu prebegu na otok, vse do svoje smrti. Polemike o vsem mogočem, kar se njega tiče, so še vedno aktualne, ni pa možno zanikati njegove pomembnosti in

kulta osebnosti, ki sta pravzaprav sinonima z, pa naj celinski Kitajci vstran pogledajo, državo Tajvanom. Če hočete, lahko lokacijo, ki nanj spomin obeležuje, poimenujem tudi Hiša cvetja na steroidih.

Spominski park Chiang Kai-shek. Kljukica.

Saj ne, da v mestu ni zelenih površin. O tem sem že govoril in to je nekaj, čemur lahko namenim same pozitivne besede. V takšnem vlemestu biti privilegiran s toliko zelenja, je nadgradnja velemeščanskega življenja. Geografska lokacija in vremenski vplivi seveda k temu veliko pripomorejo, ampak betonske džungle marsikje na svetu so že invazivno pričele jesti zelene zaplate in obronke mest. Kot se torej za takšno mesto s takšnimi predispozicijami spodobi, bi bilo kar nenavadno pričakovati, da botaničnega vrta ne bo. Nobene zasteklitve, ki smo jih navajeni, seveda. Na Dunaju in v Londonu pač ne morejo uspevati tropske rastline na prostem. Po pravici povedano, je edina razlika med botaničnim vrtom in ostalimi parki v Tajpeju ta, da je nekoliko bolj zaraščen in "džunglast", sicer pa je le ime tisto, ki postavlja skoraj zabrisane meje. Če bi bil Tajpejčan, bi bil izjemno ponosen na obilico zelenih površin. Za zdaj se lahko samo slinim nad opcijami.

Tajpejski botanični vrt, Kljukica.

Ker je bil ravno "na poti" med botaničnim vrtom in sosesko Ximen, kamor sva se peš šla sprehodit (ker ponavadi se sprehaša ne-peš) ter kjer kot suvenirje prodajajo temne penise iz čokolade, in ker se na Tajvanu spodobi obiskati tempelj ... Zelo mi je žal (pa ne vem, če res), da ne znam z besedami približati pomembnosti sakralnih objektov katerekoli vere. Nesmiselno se mi zdi poveličevati nekaj nadnaravnega. Če v karkoli verjameste in ste to že prebrali, se opravičujem. Seveda moj namen ni

zmanjševati prepričanja in moči, energije in česarkoli večjega od nas, za vsakega posameznika, saj bi se verjetno v blizu-smrtni situaciji tudi sam predal in začel moliti, ampak se mi ta ideja enostavno ne zdi dovolj oprijemljiva, da me prepriča v nasprotno. Na dolgo in široko zdaj lahko navznoter in navzven preklinjate mene in ta zapis, mogoče špikate vudu lutko z mojo faco. Ampak! Dokler me ne začne špikati po delih telesa, za katere vem, da se jih boste lotili najprej, bom ostal trdno prepričan v to, kar sem rekel. Še vedno se me namreč drži pregovor iz vrtca: "prva velja, druga pa se v koš da!"

Tempelj *Lungshan*. Kljukica.

Reka Tamsui deli Tajpej na pol, tako, preko palca. Istoimensko okrožje na severu, bolj severozahodu, mesta, se lahko pohvali z izlivom te reke v Južnokitajsko morje. To je isto morje, ki je na naslovnica in udarnih pasicah spletnih portalov, ko se celinski Kitajci gredo vojaške vaje in provokacije Tajvana in njegovega botra, Združenih držav Amerike. Predzadnja postaja rdeče proge metroja je super situirana ob peš poti, ki vodi najprej ob, potem pa še v sam naravni rezervat mangrov, ki sva mu morala posvetiti nekaj ur, saj sva ob iskanju nekonvencionalnih atrakcij naletela tudi nanj. Resda nisem pričakoval neke strašne narave v okolici velemesta kot je Tajpej, vendar mi je do zdaj že bilo dokazano nasprotno. V skladu z dosedanjim potekom sva, še vedno presenečena, a vesela, ponovno ugotovila, da je tudi tukaj, sicer s pomočjo človeškega *inputa*, narava dovolj močna. No sicer pa, koliko lahko to enačimo z naravo, ko pa reka Tamsui velja za izjemno onesnaženo. Ironično se ljudje pač lotevajo kurative in sklepajo začaran krog. Ljudi od nikoder, zgolj kakšen tekač ali pa kolesar tu in tam, sploh pa na drsečih, vlažnih in preperelih lesenih mostičkih po gozdu mangrov, sva bila praktično sama. Je gozd mangrov dejansko uveljavljen izraz? Fak, toliko sem len, da se mi niti ne da odpreti *Googla*. Izgleda, da je tudi tukaj, kjer

se reka izliva v morje, sodobna težava pri odnašanju in spodjedanju bregov zaradi ladijskega prometa, vremenskih vplivov in ostalih dejavnikov. Ne vem, če so pravi naslov za ta vprašanja biologi, geologi, meteorologi ali kakšni drugi logi, ampak vidi se, da so mangrove pomembne za tukajšnji predel. Iskreno povedano, sem pričakoval kakšnega krokodila ali vsaj kaj več kot zgolj ptice, tako da razočaranja ne morem skriti. Če bi se imenovalo *Loch "nekaj"*, bi imel možnosti s pogledom ujeti kakšno pošast, ki bi mi jo zavidal še Jeremy Wade.

Naravni rezervat mangrov. Kljukica.

In Kajina največja zmaga? *Capybara Knight*. Kljukica.

Kdo sem jaz, da solim pamet ljudem, kaj obiskati, čeprav to vedno znova počnem? Če sva že tukaj, dajva iti potem *all in*. Brez pričakovanj. Pravzaprav so bila pričakovanja samo kak *story* na *Instagramu*. Potem pa cel proces. Rezervacije par dni vnaprej (!) za kurčev *capybara cafe*, kot so ta in podobni lokali poimenovani. Isti princip kot *cat cafe* in te fore. Še ko prideš tja, čeprav si rezerviral, nisi takoj na vrsti. Najprej si v faco zbašeš pecivo v obliki kapibare, potem pa počakaš, da te pokličejo, da se lahko dotakneš tega gromozanskega glodalca, ki ga pri nas, niti v Aziji, ni v naravnem okolju. Skoraj kot poniji so, ker ne vem s čim bi jih sicer primerjal. Kot pujsi. Pa enih šestdeset kil, po moje. Odvisno, koliko jih hraniš; in te so nahranjene v tri pisane marjetice. Njihovi obrazi so kot Kajin, ko povem kakšno dobro foro. Navzven zbedirani, ampak sem stoprocenten, da znotraj umirajo od smeha. Glavno, da imajo za žvečit travo. Pri Kaji so to pač kokice. In, preden me napadete; kapibare (in zajci in mačka) so rešenčki in bi svoje življenje končali mnogo prej, če se jim ne bi godilo tako "slabo", kot tukaj. Veliko je tudi dezinformacij o teh zadevah, če so legitimne ali zgolj izkoriščevalske, ampak nena zadnje, kaj pa je živalski vrt?

Ja, je se izplačalo. Ampak, stari, kako me to izmuči! Tudi bolj turistične lokacije, pocukrano olepšane in polne gneče, lahko imajo svojih pet minut, če iščeš kak izgovor, v najinem primeru, manj jest. Vsem, ki vam dieta ne gre najbolje torej svetujem, da si na dnevni red dodate ogled in obisk zadev, ki si jih sicer ne bi. Mogoče pa je to tisti življenjski nasvet, ki ga vsi tako radi talajo naokrog? Če je lahko vsak *life coach*, bom pa poskusil še jaz. *Aloha*, srečkoti!

Nikoli nisem pripravljen, da je že konec. Pa če greva za 3 dni v Emilio-Romagno ali pa kam za cel mesec. Ni vrag, da ne bom

enkrat uspešno pobegnil koncu luštnega in takrat vam javim, kako je na drugi strani.

Če sva na ta del sveta prišla, sva morala tudi nazaj. Neki načrti se že odkrivajo, kako bi se tega lotila v prihodnje, ampak preveč negotovosti mi ne da, da bi izblebetal, polil fižola. Enkrat bo!

Že nekaj dni se vračam na ta zadnji del knjige in ga vedno znova izbrišem, pa na novo napišem, pa kaj dodam, spremenim, ... Ko-lebam, še vedno, med tem, ali naj vključim še postanek v Pekingu, ali ne. Pa se še kar ne morem odločiti. Kot v meku, ko se ne moreš odločit, kaj boš, pa potem vedno pristaneš z bigmek menijem pred sabo, pa dodatnimi nageci in sladkokislo, ker nimajo *curryja*. Pa to ni res! Ampak, da bi moja odločitev bila vsaj tako enostavna in imela končno rešitev – bigmek meni. Faking ni in nima!

Na koncu sem se odločil za hibridno obliko pripovedi Pekinga, ker nama je malo stopil na živce. Pa ne toliko samo mesto, kot jebeni policaji, cariniki, agenti in koji-kurac-še pregledovalci dokumentov in telesnih odprtih, če je treba.

Opcija obiskati Peking, se nama je ponujala že ob prestopu v Korejo-grede, ampak sva se, pametno (!), odločila, da si to pustiva za sam konec. Če sva pregurala slabe tri tedne, bova pa še teh nekaj ur. Komaj! Niti se nama ni toliko mudilo, niti nisva bila toliko utrujena. Pač neko posebno stanje organizma se zgodi, ko si teoretično že na poti domov, v praksi pa te še nekaj čaka.

Mogoče niti ni res, da se nama ni mudilo. Mudilo se nama je, ker sva želela še po svetlem priti v center mesta. Bum, prva točka je uspešna! Pred tem še zelo enostaven vstop na Kitajsko, za katero, mimogrede, trenutno Slovenci ne potrebujemo vize, če ne bivamo dlje od petnajstih dni. Izpolniš *arrival card*, počakaš

v gužvi in se prerineš čez mali milijon pregledov, pa si not. Ali ven, odvisno, iz katere smeri gledaš. Efektiven javni prevoz, vse nasprotno bi bilo veliko razočaranje, te pripelje direktno na Trg nebeškega miru. Potem se pa začne. Malemu milijonu pregledov na letališču, se pridruži dodatni mali milijon pregledov po celem mestu. Fijakaš se okrog s pešhondo in si z vsakim korakom bolj nadržan, ker ne moreš na trg, ki je od tebe oddaljen zgolj skok čez plot. Dobesedno! Pa dol v podhod pa gor in spet v drugega. Stokrat isto. Ko končno uspeš priti do pravega vhoda, se je sonce za danes že poslovilo, to pa tudi pomeni, da te, v neobstoječi angleščini, prijazno povabijo, da jih lahko ponovno obiščeš jutri. Medtem, ko še vedno pizdakaš, kaki pujsi so, pa to in ono, hodiš proti Prepovedanemu mestu, za katero sicer veš, da je ob tem času že zaprto, ampak greš tja, da pred njim narediš fotko ali dve. Malo-faking-morgen. Popolna tema, tako da ne vidiš prav niti silhuete, od vhoda proti ploščadi pa so upaljeni še močni reflektorji, da, tudi če bi teoretično uspel kaj šklocnit, to presvetlijo in te zaslepijo.

Ne vem kak hibrid pripovedke, ki sem ga prej obljubljal, je to bil, ampak je pa ponosen vznesen govor, ki se ga ne bi sramoval niti kak politik. En kratek vpogled v, upam, bolj izjemo kot pravilo, obiskov Pekinga. Kaja je sicer v afektu zatrdila, da je to prvič in zadnjič, čeprav ne vem, no. Z mojimi sposobnostmi laskanja lahko tudi to obrnem v ponoven obisk, *hehe*.

Kitajska je prevelika, kaj prevelika, preogromna, da bi lahko po nekaj urah v prestolnici trdil, ali jo imaš rad ali ne. Verjetno lahko celo življenje hodiš tja in ne vidiš, niti probaš, vsega. Par ur lahko naštevam svoje želje iz Kitajske. Valda se potem ne bom zadovoljil samo s kratkim (kratkim zato, ker imajo Kitajci baje krajše lulčke) obiskom Pekinga. Pa ovreči moram, enkrat za vselej, trditev, da so naše kitajske restavracije legitimne. Lepo vas prosim!

Hitra obnova. Koper, Milano, Seul, basanje s hrano, Busan, basanje s hrano, Jeonju, basanje s hrano, Tajvan, basanje s hrano, Peking, konec basanja s hrano, domov.

Če bere to Kajin šef; stari, zakaj ji nisi odobril par dni več? Daj no. Jaz bi si lagano še lahko vzel.

Pa da odgovorim še na par vprašanj, za katera predvidevam, da bodo pogosta.

Časovna razlika?

Južna Koreja +8 ur, Tajvan in Peking +7 ur.

.....

Ja, kartice sprejemajo skoraj povsod, izjema so tržnice in dokup stanja na kartici javnega prevoza. Na Kitajskem, dajmo raje rečt v Pekingu, lahko redko plačate z zahodnjaško kartico, še redkeje z gotovino, *AliPay* je glavni.

.....

V Južni Koreji je brezplačen *wifi* povsod, marsikje tudi na Tajvanu. V Pekingu ne. Kajin telefon omogoča *e-sim*, zato sva za prenos podatkov sicer kljub temu zakupila to opcijo v Koreji in Tajvanu, v Peking sva šla na suho.

.....

Če hočeš uporabljat aplikacije kot doma, rabiš na Kitajskem VPN.

.....

Južna Koreja je skoraj pri vseh zadevah cenejša kot Slovenija, imejte pa v mislih, da ne spiva v hotelih, ne jeva v fensi restavracijah in se ne voživa s taksiji. Tajvan je nekje tukaj kot Slovenija, v Pekingu pa so ene stvari smešno poceni, neke pa neporocionalno drage.

.....

Ne, niso isti. Če postaviš enega zraven drugega, enostavno prepoznaš razliko med Korejcem in Kitajcem.

.....

Ne, ne jedo samo riža.

.....

Ja, tudi vegetarijanci in vegani lahko pridete na svoj račun.

.....

Google translate je lahko vaš najboljši prijatelj.

.....

Dovolj zaenkrat.

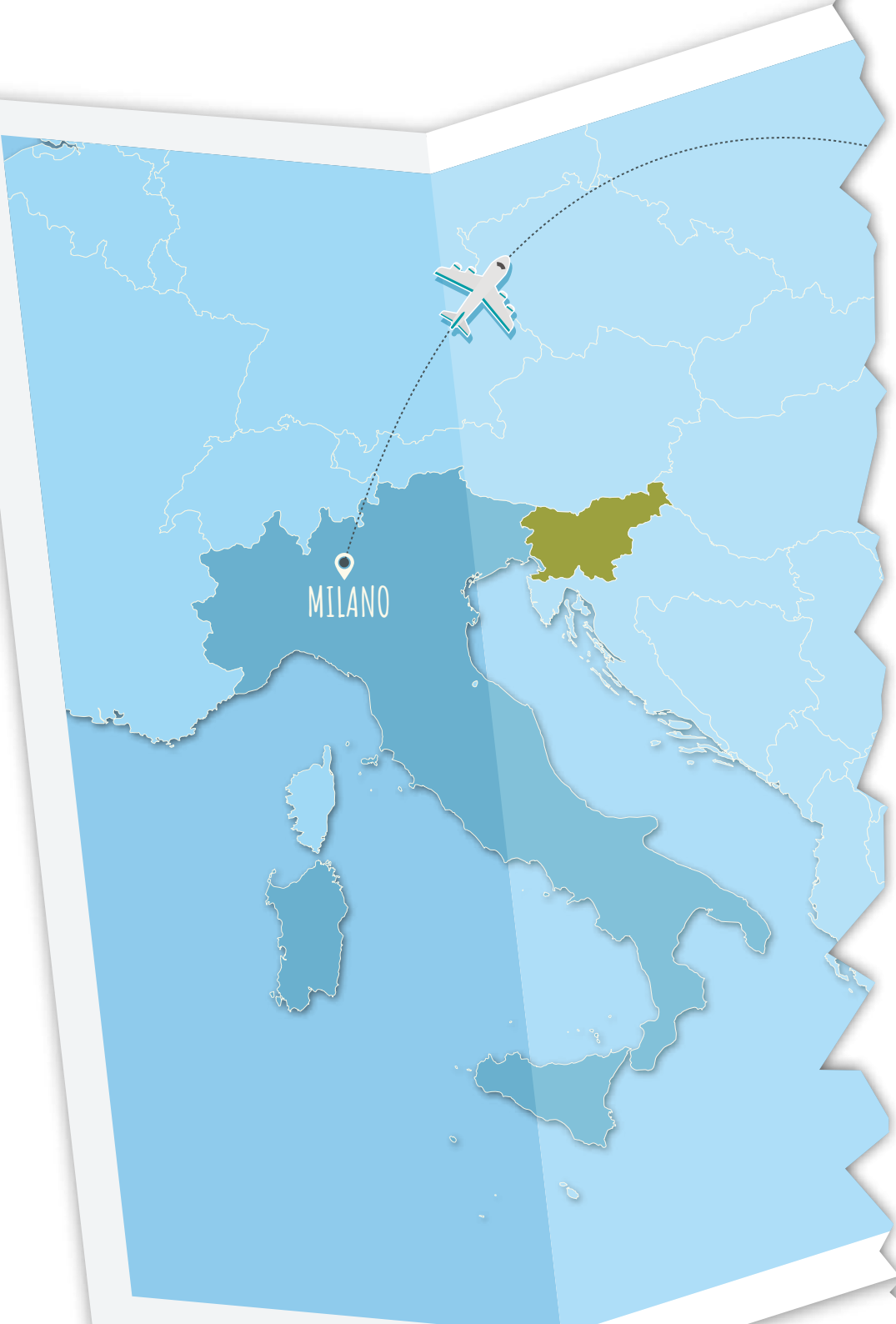
Verjeli ali ne, prva verzija knjige je bila dokončana na silvestrski večer! Če komurkoli to kaj pomeni. Meni ne, zgolj kot naključna in nepomembna informacija.

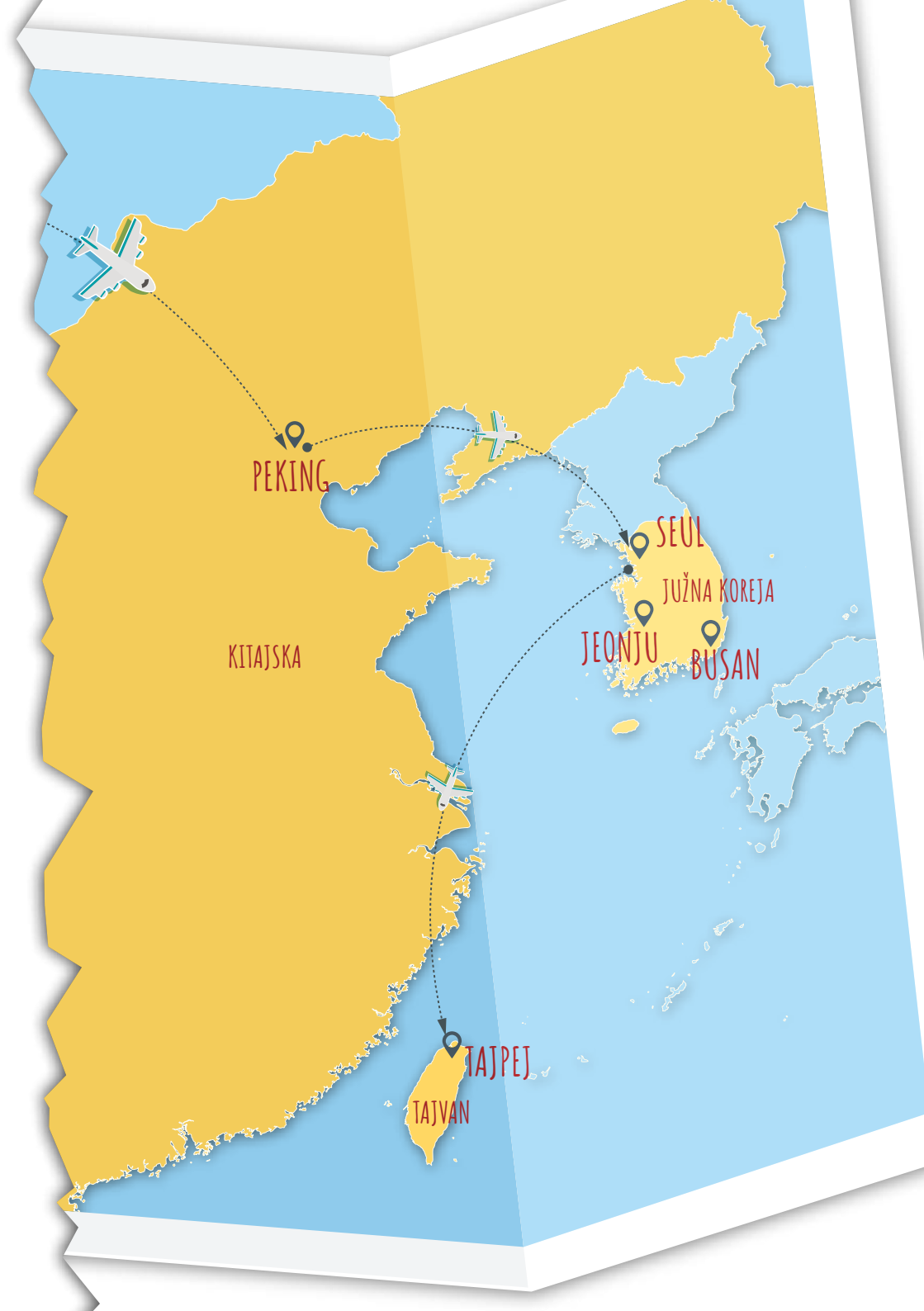
Menda se spodobi, da za konec od sebe dam še kakšen nasvet, priporočilo. Evo, tri.

S seboj vzemite prazen želodec, odprt in dovzeten um ter nekaj denarja.

In ne, vampov nisva jedla.

Niti na babičinem rojstnem dnevu.

 @paskamatic

 @maticpaska

 maticpaska.com

- | Nekaj je treba spit, pa magari špricer!.
- | Bajsi, make it happen, korona ni več izgovor!
- | Faking Medvode, stari. Še dobro, da mi niso vleteli s kakšnim Grosupljem.
- | Predstavljajte si, da ste prišli obiskati Maribor, seveda center, domačin pa vas, brez, da bi vas prej sploh (s)poznal, povabi k sebi domov na faking Tezno.
- | Še en stereotip, ki sva ga, vsaj v tem primeru, o(d)vrgla, kot odvržemo pečen kostanj, v katerega smo ugriznili, okusili grenkobo in v njem našli črva.
- | Vsaka potepuška mačka bi si želela, da je lahko hipi v tem gozdu.
- | Kaj pa današnji nutricionisti vedo o užitkih oblizovanja mastnih prstov in splakovanju pohanega z ledeno mrzlim pivom?!
- | Pocukajte me za rokav in mi častite pivo, pa vam povem vse skrivnosti, ki bi jih sicer lahko poguglali.
- | Hrustljivo navzven, ravno prav začinjeno, sočno znotraj in vroče za popizdit.
- | Tatu phoja me je ob tej misli začel skeleti. Kaj sem Harry Potter, ali kaj?!

